

大般若波罗蜜多经

(六百卷：第一百一十一卷至第一百二十卷)

唐三藏法师玄奘奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

说明

本简体注音版《大般若波罗蜜多经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0001 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《大般若波罗蜜多经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年六月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十一	- 3 -
初分较量功德品第三十之九	- 3 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十二	- 29 -
初分较量功德品第三十之十	- 29 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十三	- 58 -
初分较量功德品第三十之十一	- 58 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十四	- 87 -
初分较量功德品第三十之十二	- 87 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十五	- 112 -
初分较量功德品第三十之十三	- 112 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十六	- 139 -
初分较量功德品第三十之十四	- 139 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十七	- 166 -
初分较量功德品第三十之十五	- 166 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十八	- 194 -
初分较量功德品第三十之十六	- 194 -
大般若波罗蜜多经卷第一百一十九	- 220 -
初分较量功德品第三十之十七	- 220 -
大般若波罗蜜多经卷第一百二十	- 249 -
初分较量功德品第三十之十八	- 249 -
补阙真言	- 278 -
回向偈	- 278 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàncuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 无 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ   bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法   百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí   yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持   愿 解 如 来 真 实 义

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí yī
大般若波罗蜜多经卷第一百一十一

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī jiǔ
初分校量功德品第三十之九

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多；

yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà
以四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大

shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
舍、十八佛不共法无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng
无所得为方便，回向一切智智，修习布施、净

jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住

nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng
内空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空；

yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà
以四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大

shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
舍、十八佛不共法无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì
无所得为方便，回向一切智智，安住内空乃至
wú xìng zì xìng kōng
无性自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平
děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
不思議界；以四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
大喜、大舍、十八佛不共法无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
真如乃至不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
kǔ jí miè dào shèng dì yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
苦、集、灭、道圣谛；以四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéi
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng yǐ sì wú suǒ wèi sì wú
四静虑、四无量、四无色定；以四无所畏、四无
ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法
wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù yǐ sì wú
八解脱、八胜处、九次第定、十遍处；以四无
suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十
bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé
八佛不共法无二为方便、无生为方便、无所得
wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù
为方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
九次第定、十遍处。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
四念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà
觉支、八圣道支；以四无所畏、四无碍解、大
cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāng
慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn
智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén yǐ sì wú
空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门；以四无

suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十

bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé
八佛不共法无二为方便、无生为方便、无所得

wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng
为方便，回向一切智智，修习空解脱门、无相

jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无愿解脱门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wǔ yǎn liù shéntōng yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
五眼、六神通；以四无所畏、四无碍解、大慈、

dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāngbiàn
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二为方便、

wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大

xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài
喜、大舍、十八佛不共法；以四无所畏、四无碍

jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无

èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
无忘失法、恒住舍性；以四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéi
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二为

fāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
切智智，修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǐ sì wú suǒ wèi sì
一切智、道相智、一切相智；以四无所畏、四

wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共

fǎ wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
法无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng
回向一切智智，修习一切智、道相智、一切相

zhì
智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén yǐ sì wú suǒ wèi sì
一切陀罗尼门、一切三摩地门；以四无所畏、四

wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共

fǎ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
法无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì
回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地
mén
门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
pú sà mó hē sà xíng yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
菩萨摩诃萨行；以四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāngbiàn
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng
修习菩萨摩诃萨行。

qìng xǐ dāng zhī yǐ fó shí lì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以佛十力无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wú shàngzhèngděng pú tí yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
无上正等菩提；以四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wéifāngbiàn
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
修习无上正等菩提。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无
shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō yǐ héngzhù shěxìng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
蜜多；以恒住舍性无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng
无所得为方便，回向一切智智，修习布施、净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
安住内空、外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng yǐ héng zhù shě xìng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
自性空；以恒住舍性无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng
便、无所得为方便，回向一切智智，安住内空
nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
乃至无性自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
安住真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè yǐ héng zhù shě xìng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
不思議界；以恒住舍性无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú
便、无所得为方便，回向一切智智，安住真如
nǎi zhì bù sī yì jiè
乃至不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì yǐ héng zhù shě xìng wú èr wéi
安住苦、集、灭、道圣谛；以恒住舍性无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng yǐ héng zhù shě xìng
修习四静虑、四无量、四无色定；以恒住舍性
wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù yǐ
修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍处；以
héng zhù shě xìng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi
恒住舍性无二为方便、无生为方便、无所得为
fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù
方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
九次第定、十遍处。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
修习四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī yǐ héng zhù shě xìng wú èr wéi fāng
七等觉支、八圣道支；以恒住舍性无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén yǐ
修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门；以
héngzhù shěxìng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
恒住舍性无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě
方便，回向一切智智，修习空解脱门、无相解
tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
脱门、无愿解脱门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng yǐ héngzhù shěxìng wú èr wéifāngbiàn
修习五眼、六神通；以恒住舍性无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yǐ héngzhù shěxìng wú èr wéi
大喜、大舍、十八佛不共法；以恒住舍性无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà
切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大
cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng yǐ héngzhù shěxìng wú èr wéi
修习无忘失法、恒住舍性；以恒住舍性无二为
fāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
切智智，修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǐ héngzhù shěxìng
修习一切智、道相智、一切相智；以恒住舍性
wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
向一切智智，修习一切智、道相智、一切相智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén yǐ héngzhù shě
修习一切陀罗尼门、一切三摩地门；以恒住舍
xìng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
性无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì
回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地
mén
门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng yǐ héng zhù shě xìng wú èr wéi fāng biàn
修习菩萨摩诃萨行；以恒住舍性无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng
修习菩萨摩诃萨行。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú wàng shī fǎ wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以无忘失法无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí yǐ héng zhù shě xìng wú èr wéi fāng
修习无上正等菩提；以恒住舍性无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí
智智，修习无上正等菩提。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多；
yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
以道相智、一切相智无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng
内空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空；
yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
以道相智、一切相智无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng
便、无所得为方便，回向一切智智，安住内空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
乃至无性自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平
děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wéi fāng biàn
不思議界；以道相智、一切相智无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
安住真如乃至不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
kǔ jí miè dào shèng dì yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú
苦、集、灭、道圣谛；以道相智、一切相智无
èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

sì jìng lǜ   sì wú liàng   sì wú sè dìng   yǐ dào xiàng zhì   yī qiè
四静虑、四无量、四无色定；以道相智、一切
xiàng zhì wú èr wéifāngbiàn   wú shēng wéifāngbiàn   wú suǒ dé wéifāng
相智无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn   huí xiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí sì jìng lǜ   sì wú liàng   sì
便，回向一切智智，修习四静虑、四无量、四
wú sè dìng
无色定。

qìng xǐ dāng zhī   yǐ yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn   wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生
wéifāngbiàn   wú suǒ dé wéifāngbiàn   huí xiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
bā jiě tuō   bā shèng chù   jiǔ cì dì dìng   shí biàn chù   yǐ dào xiàng
八解脱、八胜处、九次第定、十遍处；以道相
zhì   yī qiè xiàng zhì wú èr wéifāngbiàn   wú shēng wéifāngbiàn   wú
智、一切相智无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn   huí xiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí bā jiě tuō   bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèng chù   jiǔ cì dì dìng   shí biàn chù
胜处、九次第定、十遍处。

qìng xǐ dāng zhī   yǐ yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn   wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生
wéifāngbiàn   wú suǒ dé wéifāngbiàn   huí xiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
sì niàn zhù   sì zhèng duàn   sì shén zú   wǔ gēn   wǔ lì   qī děng
四念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī   bā shèng dào zhī   yǐ dào xiàng zhì   yī qiè xiàng zhì wú èr wéi
觉支、八圣道支；以道相智、一切相智无二为
fāngbiàn   wú shēng wéifāngbiàn   wú suǒ dé wéifāngbiàn   huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì   xiū xí sì niàn zhù   sì zhèng duàn   sì shén zú   wǔ gēn
切智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì   qī děng jué zhī   bā shèng dào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī   yǐ yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn   wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生
wéifāngbiàn   wú suǒ dé wéifāngbiàn   huí xiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén yǐ dào
空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门；以道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
相智、一切相智无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、

wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wǔ yǎn liù shéntōng yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wéifāng
五眼、六神通；以道相智、一切相智无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大

xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng
喜、大舍、十八佛不共法；以道相智、一切相

zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
智无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài
回向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍

jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
无忘失法、恒住舍性；以道相智、一切相智

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǐ dàoxiàng zhì yī qiè
一切智、道相智、一切相智；以道相智、一切

xiàng zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
相智无二为方便、无生为方便、无所得为方

biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一

qiè xiàng zhì
切相智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén yǐ dàoxiàng zhì yī
一切陀罗尼门、一切三摩地门；以道相智、一

qiè xiàng zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
切相智无二为方便、无生为方便、无所得为

fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī
方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一

qiè sān mó dì mén
切三摩地门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

pú sà mó hē sà xíng yǐ dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wéifāng
菩萨摩诃萨行；以道相智、一切相智无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
智智，修习菩萨摩诃萨行。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè zhì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“庆喜当知！以一切智无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wú shàngzhèngděng pú tí yī dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wéi
无上正等菩提；以道相智、一切相智无二为

fāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
切智智，修习无上正等菩提。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗

mì duō yī yī qiè sān mó dì mén wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
蜜多；以一切三摩地门无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

ān zhù nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
安住内空、外空、内外空、空空、大空、胜

yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散

kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性

zì xìng kōng yī yī qiè sān mó dì mén wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
自性空；以一切三摩地门无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
空乃至无性自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知!以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便,回向一切智智,

ān zhùzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
安住真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、

píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、

bù sī yì jiè yǐ yī qiè sān mó dì mén wú èr wéifāngbiàn wú shēng
不思議界;以一切三摩地门无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便,回向一切智智,安住

zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
真如乃至不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知!以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便,回向一切智智,

ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì yǐ yī qiè sān mó dì mén wú
安住苦、集、灭、道圣谛;以一切三摩地门无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便,回向

yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智,安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知!以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便,回向一切智智,

xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng yǐ yī qiè sān mó dì
修习四静虑、四无量、四无色定;以一切三摩地

mén wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
门无二为方便、无生为方便、无所得为方便,

huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
回向一切智智,修习四静虑、四无量、四无色定。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知!以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù yǐ
修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍处；以
yī qiè sān mó dì mén wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
一切三摩地门无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng
得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
处、九次第定、十遍处。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
修习四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děngjué zhī bā shèngdào zhī yǐ yī qiè sān mó dì mén wú èr wéi
七等觉支、八圣道支；以一切三摩地门无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
切智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén yǐ
修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门；以
yī qiè sān mó dì mén wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
一切三摩地门无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú
得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、无
xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
相解脱门、无愿解脱门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng yī yī qiè sān mó dì mén wú èr wéifāng
修习五眼、六神通；以一切三摩地门无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī yī qiè sān mó dì mén wú
大喜、大舍、十八佛不共法；以一切三摩地门无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng yī yī qiè sān mó dì mén wú
修习无忘失法、恒住舍性；以一切三摩地门无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yī yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yī yī qiè sān mó
修习一切智、道相智、一切相智；以一切三摩

dì mén wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
地门无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一
qiè xiàng zhì
切相智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén yǐ yī qiè sān mó
修习一切陀罗尼门、一切三摩地门；以一切三摩
dì mén wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
地门无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén
三摩地门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng yǐ yī qiè sān mó dì mén wú èr wéifāng
修习菩萨摩訶萨行；以一切三摩地门无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
智智，修习菩萨摩訶萨行。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yī qiè tuó luó ní mén wú èr wéifāngbiàn
“庆喜当知！以一切陀罗尼门无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí yǐ yī qiè sān mó dì mén wú èr wéi
修习无上正等菩提；以一切三摩地门无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí
切智智，修习无上正等菩提。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duō yǐ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ
若波罗蜜多；以一来向一来果、不还向不还果、

ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
阿罗汉向阿罗汉果无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng
无所得为方便，回向一切智智，修习布施、净

jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì ān zhù nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng
智智，安住内空、外空、内外空、空空、大空、

shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng
胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、

sàn kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
散空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性

zì xìngkōng yǐ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ
自性空；以一来向一来果、不还向不还果、

ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
阿罗汉向阿罗汉果无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì
无所得为方便，回向一切智智，安住内空乃至

wú xìng zì xìngkōng
无性自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè yī yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng
虚空界、不思議界；以一来向一来果、不还向
bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ wú èr wéi fāng biàn wú
不还果、阿罗汉向阿罗汉果无二为方便、无
shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
安住真如乃至不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéi fāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì yī yī lái xiàng yī
智智，安住苦、集、灭、道圣谛；以一来向一
lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ wú èr
来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无二
wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéi fāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng yī yī lái
智智，修习四静虑、四无量、四无色定；以一来
xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
果无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
回向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéi fāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍
chù yǐ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hàn
处；以一来向一来果、不还向不还果、阿罗汉
xiàng ā luó hàn guǒ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
向阿罗汉果无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng
得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
处、九次第定、十遍处。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī yǐ yī lái xiàng yī lái guǒ
五力、七等觉支、八圣道支；以一来向一来果、
bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ wú èr wéifāng
不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén yǐ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó
门；以一来向一来果、不还向不还果、阿罗
hànxiàng ā luó hàn guǒ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
汉向阿罗汉果无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng yǐ yī lái xiàng yī lái guǒ
智智，修习五眼、六神通；以一来向一来果、

bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ wú èr wéifāng
不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、

dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yǐ yī lái xiàng
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法；以一来向

yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ wú
一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng yǐ yī lái xiàng yī
智智，修习无忘失法、恒住舍性；以一来向一

lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ wú èr
来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yī yī
智智，修习一切智、道相智、一切相智；以一
lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó
来向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗
hànguǒ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
汉果无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一
qiè xiàng zhì
切相智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén yī yī
智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门；以一
lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó
来向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗
hànguǒ wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
汉果无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén
三摩地门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng yī yī lái xiàng yī lái guǒ bù
智智，修习菩萨摩诃萨行；以一来向一来果、不
huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ wú èr wéifāngbiàn
还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng
修习菩萨摩诃萨行。

qìng xǐ dāng zhī yǐ yù liú xiàng yù liú guǒ wú èr wéifāng
“庆喜当知！以预流向预流果无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí yī yī lái xiàng yī lái guǒ
智智，修习无上正等菩提；以一来向一来果、
bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ wú èr wéifāng
不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
智智，修习无上正等菩提。

大般若波罗蜜多经卷第一百一十一

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí èr 大般若波罗蜜多经卷第一百一十二

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí 初分较量功德品第三十之十

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō
蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
安住内空、外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng
自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
安住真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、

píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè
不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
修习四静虑、四无量、四无色定。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍处。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
修习四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无
shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéifāngbiàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wǔ yǎn liù shén tōng
修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng
修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
修习一切智、道相智、一切相智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng
修习菩萨摩诃萨行。

qìng xǐ dāng zhī yǐ dú jué pú tí wú èr wéi fāng biàn wú
“庆喜当知！以独觉菩提无二为方便、无

shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí
修习无上正等菩提。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō
蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
安住内空、外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng
自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
安住真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè
不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
修习四静虑、四无量、四无色定。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍处。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
修习四念住、四正断、四神足、五根、五力、

qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng
修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
修习一切智、道相智、一切相智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng
修习菩萨摩诃萨行。

qìng xǐ dāng zhī yǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wéi fāng biàn
“庆喜当知！以菩萨摩诃萨行无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí
修习无上正等菩提。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì ān zhù nèikōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
切智智，安住内空、外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
性空、无性自性空。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
切智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
际、虚空界、不思議界。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí
切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、十
biànchù
遍处。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
切智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě
切智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿解
tuō mén
脱门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
切智智，修习五眼、六神通。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà
切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大
cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng
切智智，修习无忘失法、恒住舍性。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智智，修习一切智、道相智、一切相智。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
切智智，修习菩萨摩诃萨行。

qìng xǐ dāng zhī yǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wéi
“庆喜当知！以无上正等菩提无二为

fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí
切智智，修习无上正等菩提。”

jù shòu qìng xǐ fù bó fó yán shì zūn yún hé yǐ sè wú èr
具寿庆喜复白佛言：“世尊！云何以色无二

wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
一切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多？”

fó yán qìng xǐ sè sè xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè xìng
佛言：“庆喜，色色性空。何以故？以色性
kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéi fāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìng kōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìng kōng yǔ bù shī
性空。何以故？以受、想、行、识性空与布施、
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè děng wú èr wéi fāng biàn
二分故。庆喜，由此故说：以色等无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō
蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng
便、无所得为方便，回向一切智智，安住内空、
wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为

kōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异
kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、
bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhù nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng
智智，安住内空、外空、内外空、空空、大空、
shèng yì kōng yǒu wéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng
胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、
sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
散空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng
自性空？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ bǐ nèi
性空。何以故？以受、想、行、识性空与彼内
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
空乃至无性自性空无二无二分故。庆喜，由此
gù shuō yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
故说：以色等无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú
所得为方便，回向一切智智，安住内空乃至无
xìng zì xìngkōng
性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú
便、无所得为方便，回向一切智智，安住真如、
fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng
法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、
lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì
离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
jiè 界？”

qìng xǐ sè sè xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè xìng kōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
彼真如乃至不
sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
思议界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè
虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìng kōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìng kōng yǔ bǐ zhēn
性空。何以故？以受、想、行、识性空与彼真
rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
如乃至不
sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
思议界无二无二分故。庆喜，由此故说：
yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
以色等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
方便，回向一切智智，安住真如乃至不
sī yì jiè
思议界。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与

bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方

biàn wú shēng wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
智智，安住苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识

xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ bǐ kǔ
性空。何以故？以受、想、行、识性空与彼苦、

jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
集、灭、道圣谛无二无二分故。庆喜，由此故

shuō yǐ sè děng wú èr wéifāng biàn wú shēng wéifāng biàn wú suǒ
说：以色等无二为方便、无生为方便、无所

dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè
得为方便，回向一切智智，安住苦、集、灭、

dào shèng dì
道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāng biàn wú shēng wéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng
便、无所得为方便，回向一切智智，修习四静

lù sì wú liàng sì wú sè dìng
虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与

sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方

biàn wú shēng wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
智智，修习四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ sì jìng
性空。何以故？以受、想、行、识性空与四静
lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
虑、四无量、四无色定无二无二分故。庆喜，由
cǐ gù shuō yǐ sè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
此故说：以色等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ
无所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、
sì wú liàng sì wú sè dìng
四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě
便、无所得为方便，回向一切智智，修习八解
tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr wú èr
八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéi fāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍
chù
处？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ bā jiě
性空。何以故？以受、想、行、识性空与八解
tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr wú èr fēn gù
脱、八胜处、九次第定、十遍处无二无二分故。”

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
庆喜，由此故说：以色等无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn
便、无所得为方便，回向一切智智，修习四念
zhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī
住、四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、
bā shèngdào zhī
八圣道支？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
四念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ sì niàn
性空。何以故？以受、想、行、识性空与四念
zhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī
住、四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、
bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
八圣道支无二无二分故。庆喜，由此故说：以
sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
色等无二为方便、无生为方便、无所得为方

biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn
便，回向一切智智，修习四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě
便、无所得为方便，回向一切智智，修习空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ sè sè xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè xìng kōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与

kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr
空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéi fāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方

biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén
门？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识

xìng kōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìng kōng yǔ kōng jiě
性空。何以故？以受、想、行、识性空与空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù
脱门、无相解脱门、无愿解脱门无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
庆喜，由此故说：以色等无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn
便、无所得为方便，回向一切智智，修习五眼、
liù shéntōng
六神通？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ wǔ yǎn
性空。何以故？以受、想、行、识性空与五眼、
liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè
六神通无二无二分故。庆喜，由此故说：以色
děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
回向一切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí
便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛十
lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、

dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识

xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ fó shí
性空。何以故？以受、想、行、识性空与佛十

lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
大舍、十八佛不共法无二无二分故。庆喜，由此

gù shuō yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
故说：以色等无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì
所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、四

wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng
便、无所得为方便，回向一切智智，修习无忘

shī fǎ héngzhù shěxìng
失法、恒住舍性？

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与

wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
智智，修习无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ wú wàng
性空。何以故？以受、想、行、识性空与无忘

shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
失法、恒住舍性无二无二分故。庆喜，由此故说：

yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
以色等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shě
方便，回向一切智智，修习无忘失法、恒住舍
xìng
性。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè
便、无所得为方便，回向一切智智，修习一切
zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
智智，修习一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ yī qiè
性空。何以故？以受、想、行、识性空与一切

zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
智、道相智、一切相智无二无二分故。庆喜，
yóu cǐ gù shuō yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
由此故说：以色等无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì
无所得为方便，回向一切智智，修习一切智、
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
道相智、一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè
便、无所得为方便，回向一切智智，修习一切
tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ sè sè xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè xìng kōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù
一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìng kōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìng kōng yǔ yī qiè
性空。何以故？以受、想、行、识性空与一切
tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分故。庆喜，
yóu cǐ gù shuō yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
由此故说：以色等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó
无所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗
ní mén yī qiè sān mó dì mén
尼门、一切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà
便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩萨
mó hē sà xíng
摩诃萨行？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
智智，修习菩萨摩诃萨行？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识
xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ bǐ pú
性空。何以故？以受、想、行、识性空与彼菩
sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
萨摩诃萨行无二无二分故。庆喜，由此故说：以
sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
色等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ sè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
“世尊！云何以色无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàng
便、无所得为方便，回向一切智智，修习无上
zhèngděng pú tí
正等菩提？”

qìng xǐ sè sè xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè xìngkōng yǔ
“庆喜，色色性空。何以故？以色性空与
bǐ wú shàng zhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shòu xiǎng xíng shí wú èr wéifāng
“世尊！云何以受、想、行、识无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wú shàng zhèngděng pú tí
智智，修习无上正等菩提？”

qìng xǐ shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí
“庆喜，受、想、行、识受、想、行、识

xìngkōng hé yǐ gù yǐ shòu xiǎng xíng shí xìngkōng yǔ bǐ wú
性空。何以故？以受、想、行、识性空与彼无
shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō
上正等菩提无二无二分故。庆喜，由此故说：
yǐ sè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
以色等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
方便，回向一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qīng xǐ yǎnchù yǎnchù xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎnchù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
一切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多？”

qīng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chù xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chù xìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
意处性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，由此故说：以
yǎnchù děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
眼处等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn
方便，回向一切智智，修习布施、净戒、安忍、
jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
一切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、

wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chù xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
触、法处性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，由此故说：

yǐ sè chù děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé
以色处等无二为方便、无生为方便、无所得
wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān
为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、安

rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìng kōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ yǎnchùyǎnchùxìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎnchùxìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性

kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng
一切智智，安住内空、外空、内外空、空空、

dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、

wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、

gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
性空、无性自性空？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、

shēn yì chù xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、

yì chù xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr
意处性空与彼内空乃至无性自性空无二无二

fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchùděng wú èr wéifāngbiàn
分故。庆喜，由此故说：以眼处等无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内
kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìngkōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性
kōng yǔ bǐ nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù nèikōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng
一切智智，安住内空、外空、内外空、空空、
dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
性空、无性自性空？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chù xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、

chù fǎ chùxìngkōng yǔ bǐ nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú
触、法处性空与彼内空乃至无性自性空无二无
èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chùděng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhù nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qīng xǐ yǎn chù yǎn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn chù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不思议界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
一切智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
际、虚空界、不思议界？”

qīng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chù xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
意处性空与彼真如乃至不思议界无二无二分故。”

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchùděng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以眼处等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思議界？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无
èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
一切智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chù xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr
触、法处性空与彼真如乃至不思議界无二无二
fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chùděng wú èr wéifāngbiàn
分故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchùwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ yǎnchùyǎnchùxìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎnchùxìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chùwú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chùxìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn
意处性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分

gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchùděngwú èr wéifāngbiàn
故。庆喜，由此故说：以眼处等无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ sè chùwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、

wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、

chù fǎ chù xìng kōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú
触、法处性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无

èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chù děng wú èr wéi fāng
二分故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方

biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

大般若波罗蜜多经卷第一百一十二

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí sān
大般若波罗蜜多经卷第一百一十三

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí yī
初分校量功德品第三十之一

shì zūn yún hé yǐ yǎn chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ yǎn chù yǎn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn chù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chù xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú
意处性空与四静虑、四无量、四无色定无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn chù děng wú èr wéi fāng
二分故。庆喜，由此故说：以眼处等无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
智智，修习四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qīng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性
kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定？”

qīng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chù xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú
触、法处性空与四静虑、四无量、四无色定无
èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chù děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以色处等无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qīng xǐ yǎn chù yǎn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn chù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二

wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二

wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
一切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、

shí biàn chù
十遍处？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、

shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、

yì chù xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
意处性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn chù děng
处无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼处等

wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
向一切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、

shí biàn chù
十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八

jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二

wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
一切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、
shí biànchù
十遍处？”

qīng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chùxìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
触、法处性空与八解脱、八胜处、九次第定、
shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chù
十遍处无二无二分故。庆喜，由此故说：以色处
děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì
回向一切智智，修习八解脱、八胜处、九次第
dìng shí biànchù
定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qīng xǐ yǎnchù yǎnchùxìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎnchùxìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支？”

qīng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chù xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn
意处性空与四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù qīng
五力、七等觉支、八圣道支无二无二分故。庆
xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn chù děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
喜，由此故说：以眼处等无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支？”

qīng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性
kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无
èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chù xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú
触、法处性空与四念住、四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn
五根、五力、七等觉支、八圣道支无二无二分
gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chù děng wú èr wéi fāng biàn
故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
修习四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空、
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
无相、无愿解脱门？”

qìng xǐ yǎn chù yǎn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn chù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù
空与空、无相、无愿解脱门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
一切智智，修习空、无相、无愿解脱门？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、

shēn yì chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chùxìngkōng yǔ kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn
意处性空与空、无相、无愿解脱门无二无二分
gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchùděng wú èr wéifāngbiàn
故。庆喜，由此故说：以眼处等无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
修习空、无相、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空、
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
无相、无愿解脱门？”

qīng xǐ sè chù sè chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè chùxìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性
kōng yǔ kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù
空与空、无相、无愿解脱门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
一切智智，修习空、无相、无愿解脱门？”

qīng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chùxìngkōng yǔ kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú
触、法处性空与空、无相、无愿解脱门无二无
èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chùděng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
智智，修习空、无相、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五

yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qīng xǐ yǎnchù yǎnchù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎnchù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性

kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
一切智智，修习五眼、六神通？”

qīng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、

shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、

yì chù xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ
意处性空与五眼、六神通无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchù děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
由此故说：以眼处等无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn
便、无所得为方便，回向一切智智，修习五眼、

liù shéntōng
六神通。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五

yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qīng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
一切智智，修习五眼、六神通？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chù xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
触、法处性空与五眼、六神通无二无二分故。
qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chù děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以色处等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wǔ yǎn liù shéntōng
五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？

qìng xǐ yǎn chù yǎn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn chù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chù xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
意处性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。
qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn chù děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng
庆喜，由此故说：以眼处等无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性
kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无
èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、
wèi chù fǎ chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、
chù fǎ chùxìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
触、法处性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chùděng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ yǎnchù yǎnchùxìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎnchùxìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
一切智智，修习无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、

yì chùxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
意处性空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchùděng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以眼处等无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ sè chù sè chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè chùxìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
一切智智，修习无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、

wèi chù fǎ chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、

chù fǎ chùxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr
触、法处性空与无忘失法、恒住舍性无二无二

fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chùděng wú èr wéifāngbiàn
分故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方便、

wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ yǎnchù yǎnchù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎnchù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性
kōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智智，修习一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、
shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、
yì chù xìng kōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú
意处性空与一切智、道相智、一切相智无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchù děng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以眼处等无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
智智，修习一切智、道相智、一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性
kōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智智，修习一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、

wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、

chù fǎ chù xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú
触、法处性空与一切智、道相智、一切相智无

èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chù děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以色处等无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智智，修习一切智、道相智、一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ yǎn chù yǎn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn chù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性

kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分

gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
一切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、

shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、

yì chùxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr
意处性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二

wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchùděng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以眼处等无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ sè chù sè chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè chùxìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分

gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
一切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、

wèi chù fǎ chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、

chù fǎ chùxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
触、法处性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门

wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chùděng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以色处等无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
一切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ yǎnchù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ yǎnchù yǎnchù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎnchù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性

kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、

shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、

yì chù xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù qìng
意处性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。庆

xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchù děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
喜，由此故说：以眼处等无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ sè chù sè chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè chù xìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、

wèi chù fǎ chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、

chù fǎ chù xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
触、法处性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chù děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以色处等无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

pú sà mó hē sà xíng
菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

shàng zhèng děng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ yǎn chù yǎn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn chù xìng
“庆喜，眼处眼处性空。何以故？以眼处性

kōng yǔ bǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ ěr bí shé shēn yì chù wú èr
“世尊！云何以耳、鼻、舌、身、意处无二

wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí
一切智智，修习无上正等菩提？”

qìng xǐ ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé
“庆喜，耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、

shēn yì chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr bí shé shēn
身、意处性空。何以故？以耳、鼻、舌、身、

yì chùxìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
意处性空与彼无上正等菩提无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎnchùděng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以眼处等无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wú shàngzhèngděng pú tí
无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ sè chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以色处无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ sè chù sè chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè chùxìng
“庆喜，色处色处性空。何以故？以色处性

kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú
“世尊！云何以声、香、味、触、法处无

èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
一切智智，修习无上正等菩提？”

qìng xǐ shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng
“庆喜，声、香、味、触、法处声、香、

wèi chù fǎ chùxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng xiāng wèi
味、触、法处性空。何以故？以声、香、味、

chù fǎ chùxìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn
触、法处性空与彼无上正等菩提无二无二分

gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sè chùděng wú èr wéifāngbiàn
故。庆喜，由此故说：以色处等无二为方便、

wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè
所得为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所

shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng
触为缘所生诸受性空与布施、净戒、安忍、精
jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
由此故说：以眼界等无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布

shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗

mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè
所得为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、

ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn
耳触为缘所生诸受性空与布施、净戒、安忍、

jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
由此故说：以耳界等无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布

shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ   bí jiè   bí jiè xìngkōng   hé yǐ gù   yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ bù shī   jìng jiè   ān rěn   jīng jìn   jìng lù   bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗

mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn   yún hé yǐ xiāng jiè   bí shí jiè jí bí chù   bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn   wú shēngwéifāngbiàn   wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn   huíxiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí bù shī   jìng jiè
所得为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、

ān rěn   jīng jìn   jìng lù   bō rě bō luó mì duō
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ   xiāng jiè   bí shí jiè jí bí chù   bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘

suǒshēngzhūshòuxiāng jiè   bí shí jiè jí bí chù   bí chùwéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng   hé yǐ gù   yǐ xiāng jiè   bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、

bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bù shī   jìng jiè   ān rěn
鼻触为缘所生诸受性空与布施、净戒、安忍、

jīng jìn   jìng lù   bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù   qìng xǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō   yǐ bí jiè děng wú èr wéifāngbiàn   wú shēngwéifāng
由此故说：以鼻界等无二为方便、无生为方

biàn   wú suǒ dé wéifāngbiàn   huíxiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、

jìng jiè   ān rěn   jīng jìn   jìng lù   bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn   yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn   wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为

fāngbiàn   wú suǒ dé wéifāngbiàn   huíxiàng yī qiè zhì zhì   xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布

shī   jìng jiè   ān rěn   jīng jìn   jìng lù   bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ   shé jiè shé jiè xìngkōng   hé yǐ gù   yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性

kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè
所得为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēng zhū shòu wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng
触为缘所生诸受性空与布施、净戒、安忍、精
jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，
yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
由此故说：以舌界等无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng
无所得为方便，回向一切智智，修习布施、净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán suǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn
身触为缘所生诸受性空与布施、净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，
yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng
由此故说：以身界等无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè
所得为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所

shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng
触为缘所生诸受性空与布施、净戒、安忍、精

jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōwú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děngwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
由此故说：以眼界等无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒu wéikōng wú wéikōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wài kōng
所得为方便，回向一切智智，安住内空、外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、无性空、自性空、无性自性空？”

qīng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所

shēng zhū shòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生

zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì
触为缘所生诸受性空与彼内空乃至无性自

xìng kōng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng
性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等

wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wàikōng
所得为方便，回向一切智智，安住内空、外空、

nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、

ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng
耳触为缘所生诸受性空与彼内空乃至无性

zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè
自性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界

děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
回向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内
kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ bǐ jiè bǐ jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bǐ jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ bǐ nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèikōng wàikōng
所得为方便，回向一切智智，安住内空、外空、
nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为为、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘

suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、

bǐ chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ bǐ nèikōng nǎi zhì wú xìng
鼻触为缘所生诸受性空与彼内空乃至无性
zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bǐ jiè
自性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界

děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
回向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内
kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qīng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ bǐ nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèikōng wàikōng
所得为方便，回向一切智智，安住内空、外空、
nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为为、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、无性空、自性空、无性自性空？”

qīng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì
触为缘所生诸受性空与彼内空乃至无性自
xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng
性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

大般若波罗蜜多经卷第一百一十三

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí sì
大般若波罗蜜多经卷第一百一十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí èr
初分校量功德品第三十之十二

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内
kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wài
无所得为方便，回向一切智智，安住内空、外
kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可

dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘

suǒshēngzhūshòuchù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、

shēnchù wéiyuán suǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng
身触为缘所生诸受性空与彼内空乃至无性

zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn
自性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以身

jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方

biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
便，回向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性

kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wàikōng
所得为方便，回向一切智智，安住内空、外空、

nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为 空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēng zhū shòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng
生 诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhū shòu xìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì
触为缘所生 诸受性空与彼内空乃至无性自
xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng
性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等
wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不思议界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè
所得为方便，回向一切智智，安住真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòuxìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì
触为缘所生诸受性空与彼真如乃至不
jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng
界无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不
sī yì jiè。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思議界？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不
sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè
所得为方便，回向一切智智，安住真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòuxìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī
耳触为缘所生诸受性空与彼真如乃至不思
yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng
议界无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思議界？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè
所得为方便，回向一切智智，安住真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī
鼻触为缘所生诸受性空与彼真如乃至不思
yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè děng
议界无二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè
所得为方便，回向一切智智，安住真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòuxìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì
触为缘所生诸受性空与彼真如乃至不思議
jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng
界无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思議界？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
性空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
触为缘所生 诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ
无所得为方便，回向一切智智，安住真如、法
jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí
界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离
shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ
所生 诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
生 诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī
身触为缘所生 诸受性空与彼真如乃至不思
yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng
议界无二无二分故。庆喜，由此故说：以身界等
wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè
所得为方便，回向一切智智，安住真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòuxìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì
触为缘所生诸受性空与彼真如乃至不思議
jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng
界无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè
所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、灭、

dàoshèng dì
道圣谛？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ kǔ jí miè dàoshèng dì
触为缘所生诸受性空与苦、集、灭、道圣谛
wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dàoshèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dàoshèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性
kōng yǔ kǔ jí miè dàoshèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè
所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、灭、
dàoshèng dì
道圣谛？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生 诸受性空。何以故？以 声 界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ kǔ jí miè dàoshèng
耳触为缘所生 诸受性空与苦、集、灭、道 圣
dì wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng
谛无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dàoshèng dì
向一切智智，安住苦、集、灭、道 圣 谛。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dàoshèng dì
集、灭、道 圣 谛？”

qīng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性
kōng yǔ kǔ jí miè dàoshèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与苦、集、灭、道 圣 谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生 诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè
所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、灭、
dàoshèng dì
道 圣 谛？”

qīng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒ
所生 诸受 香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生 诸受性空。何以故？以 香 界、鼻识界及鼻触、
bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ kǔ jí miè dàoshèng
鼻触为缘所生 诸受性空与苦、集、灭、道 圣
dì wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè děng
谛无二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
向一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè
所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、灭、
dào shèng dì
道圣谛？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēng zhū shòu wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ kǔ jí miè dào shèng dì
触为缘所生诸受性空与苦、集、灭、道圣谛
wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qīng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
性空与苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí
无所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、
miè dào shèng dì
灭、道圣谛？”

qīng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu xìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ kǔ jí miè dào shèng
身触为缘所生诸受性空与苦、集、灭、道圣
dì wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng
谛无二无二分故。庆喜，由此故说：以身界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
向一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qīng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性

kōng yǔ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè
所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、灭、

dào shèng dì
道圣谛？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所

shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ kǔ jí miè dào shèng dì
触为缘所生诸受性空与苦、集、灭、道圣谛

wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四

jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lù sì
所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng
无量、四无色定？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所

shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ sì jìng lù sì wú liàng sì wú
触为缘所生诸受性空与四静虑、四无量、四无

sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng
色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四

jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lù sì
所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、四

wú liàng sì wú sè dìng
无量、四无色定？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì
耳触为缘所生诸受性空与四静虑、四无量、四
wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè
无色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界
děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè
回向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色
dìng
定。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qīng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性
kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì
所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng
无量、四无色定？”

qīng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì
鼻触为缘所生诸受性空与四静虑、四无量、四
wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè
无色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界
děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè
回向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色
dìng
定。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qīng xǐ shé jiè shé jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì
所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng
无量、四无色定？”

qīng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēng zhū shòu wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú
触为缘所生诸受性空与四静虑、四无量、四无
sè dìng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng
色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn
性空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ
无所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、
sì wú liàng sì wú sè dìng
四无量、四无色定？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒshēngzhūshòuchù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng
身触为缘所生诸受性空与四静虑、四无量、
sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn
四无色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以身
jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì
便，回向一切智智，修习四静虑、四无量、四

wú sè dìng
无色定。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以**眼界无二为方便、无生为**
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“**庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性**
kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“**世尊！云何以法界、意识界及意触、意触**
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì
所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng
无量、四无色定？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“**庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所**
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú
触为缘所生诸受性空与四静虑、四无量、四无
sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng
色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“**世尊！云何以眼界无二为方便、无生为**
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八

jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二
wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ
触为缘所生诸受性空与八解脱、八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故说：
yǐ yǎn jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
以眼界等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù
方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù
九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二

wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八

shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处？

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、

ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù
耳触为缘所生诸受性空与八解脱、八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
九次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故

shuō yǐ ěr jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
说：以耳界等无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八

shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八

jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二
wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处？

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、
bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù
鼻触为缘所生诸受性空与八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
九次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故
shuō yǐ bí jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
说：以鼻界等无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二

wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
胜处、九次第定、十遍处？

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēng zhū shòu wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ
触为缘所生诸受性空与八解脱、八胜处、九
cì dì dìng shí biàn chù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故说：
yǐ shé jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi
以舌界等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù
方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú
性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō
无所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán suǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù
身触为缘所生诸受性空与八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
九次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故
shuō yǐ shēn jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
说：以身界等无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二
wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处？

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ
触为缘所生诸受性空与八解脱、八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故说：
yǐ yì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
以眼界等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù
方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù
九次第定、十遍处。”

大般若波罗蜜多经卷第一百一十四

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí wǔ
大般若波罗蜜多经卷第一百一十五

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí sān
初分校量功德品第三十之十三

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支？”

qīng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì
所得为方便，回向一切智智，修习四念住、四
zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī
道支？”

qīng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēng zhū shòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì
触为缘所生诸受性空与四念住、四正断、四
shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī wú èr
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无二
wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
切智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qīng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性
kōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děngjué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì
所得为方便，回向一切智智，修习四念住、四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī
道支？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒ shēng zhū shòu shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界，耳识界及耳触、

ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn
耳触为缘所生诸受性空与四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无

èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界等无二

wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五

gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四

niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、

qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì
所得为方便，回向一切智智，修习四念住、四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正 断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī
道支？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn
鼻触为缘所生诸受性空与四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无
èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界等无二
wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì
所得为方便，回向一切智智，修习四念住、四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī
道支？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì
触为缘所生诸受性空与四念住、四正断、四
shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī wú èr
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无二
wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
切智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
性空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、

qī děngjué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù
无所得为方便，回向一切智智，修习四念住、
sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèngdào zhī
圣道支？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuán suǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèngduàn
身触为缘所生诸受性空与四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī wú
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无
èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以身界等无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niàn zhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、

qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì
所得为方便，回向一切智智，修习四念住、四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī
道支？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所

shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì
触为缘所生诸受性空与四念住、四正断、四

shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī wú èr
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无二

wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
切智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、

wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空

jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú
空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所

shēng zhū shòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生

zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě
触为缘所生诸受性空与空解脱门、无相解

tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由此

gù shuō yǐ sè jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
故说：以色界等无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、

wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空

jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú
空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无
èr wú èr fēn gù”
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng
耳触为缘所生诸受性空与空解脱门、无相
jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
解脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由
cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
此故说：以耳界等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú
空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéi yuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéi yuán suǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、
bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng
鼻触为缘所生诸受性空与空解脱门、无相
jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
解脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由
cǐ gù shuō yǐ bǐ jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
此故说：以鼻界等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú
空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无

èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēng zhū shòu wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě
触为缘所生诸受性空与空解脱门、无相解
tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由此
gù shuō yǐ shé jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
故说：以舌界等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
性空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门
wú èr wú èr fēn gù
无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán suǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng
身触为缘所生诸受性空与空解脱门、无相
jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
解脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由
cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
此故说：以身界等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú
空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě
触为缘所生诸受性空与空解脱门、无相解
tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由此
gù shuō yǐ yì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
故说：以眼界等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén
所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六神

tōng
通？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú
触为缘所生诸受性空与五眼、六神通无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性
kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén
所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六神
tōng
通？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生 诸受性空。何以故？以 声 界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr
耳触为缘所生 诸受性空与五眼、六神通无二
wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以耳界等无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性
kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生 诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén
所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六神
tōng
通？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒ
所生 诸受 香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生 诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、
bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr
鼻触为缘所生 诸受性空与五眼、六神通无二
wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界等无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén
所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六神
tōng
通？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú
触为缘所生诸受性空与五眼、六神通无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以舌界等无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界

xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
性空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身

chù wéiyuánsuǒ shēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù
无所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六

shéntōng
神通？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘

suǒ shēngzhūshòuchù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuánsuǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、

shēnchù wéiyuánsuǒ shēngzhūshòuxìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr
身触为缘所生诸受性空与五眼、六神通无二

wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以身界等无二为

fāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五

yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性

kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén
所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六神
tōng
通？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所

shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēng
生诸受，法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú
触为缘所生诸受性空与五眼、六神通无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì
所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì
触为缘所生诸受性空与佛十力、四无所畏、四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共
fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng
法无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì
所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qīng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi
耳触为缘所生诸受性空与佛十力、四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè
共法无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界
děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài
回向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ bǐ jiè bǐ jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ bǐ jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性
kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì
所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qìng xǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéi yuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéi yuán suǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、
bǐ chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi
鼻触为缘所生诸受性空与佛十力、四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bǐ jiè
共法无二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界
děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài
回向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì
所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì
触为缘所生诸受性空与佛十力、四无所畏、四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共
fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng
法无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéiyuánsuǒ shēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì
无所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēngzhūshòuchù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuánsuǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchù wéiyuánsuǒ shēngzhūshòuxìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi
身触为缘所生诸受性空与佛十力、四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè
共法无二无二分故。庆喜，由此故说：以身界

děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài
回向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì
所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì
触为缘所生诸受性空与佛十力、四无所畏、四

wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共
fǎ wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng
法无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qīng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
所得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、
héngzhù shěxìng
恒住舍性？”

qīng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shě
触为缘所生诸受性空与无忘失法、恒住舍
xìng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng
性无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性
kōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
所得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、
héngzhù shěxìng
恒住舍性？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù
耳触为缘所生诸受性空与无忘失法、恒住
shěxìngwú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng
舍性无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性
kōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
所得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、
héngzhù shěxìng
恒住舍性？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù
鼻触为缘所生诸受性空与无忘失法、恒住
shěxìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè děng
舍性无二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

大般若波罗蜜多经卷第一百一十五

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí liù 大般若波罗蜜多经卷第一百一十六

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí sì 初分校量功德品第三十之十四

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
wàng shī fǎ héng zhù shě xìng
忘失法、恒住舍性？”

qīng xǐ shé jiè shé jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便，无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
所得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、
héng zhù shě xìng
恒住舍性？”

qīng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēng zhū shòu wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ wú wàng shī fǎ héng zhù shě
触为缘所生诸受性空与无忘失法、恒住舍
xìng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng
性无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
性空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
无所得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、
héngzhù shěxìng
恒住舍性。”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒshēngzhūshòuchù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù
身触为缘所生诸受性空与无忘失法、恒住
shěxìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng
舍性无二无二分故。庆喜，由此故说：以身界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
所得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、

héngzhù shěxìng
恒住舍性？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所

shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shě
触为缘所生诸受性空与无忘失法、恒住舍

xìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng
性无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào
所得为方便，回向一切智智，修习一切智、道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
相智、一切相智？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所

shēng zhū shòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生

zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī
触为缘所生诸受性空与一切智、道相智、一

qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn
切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼

jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方

biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一

qiè xiàng zhì
切相智。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào
所得为方便，回向一切智智，修习一切智、道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
相智、一切相智？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán suǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所
shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì
耳触为缘所生诸受性空与一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù yuē yǐ ěr
一切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳
jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一
qiè xiàng zhì
切相智。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性
kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào
所得为方便，回向一切智智，修习一切智、道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
相智、一切相智？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘

suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所

shēng zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì
鼻触为缘所生诸受性空与一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
一切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以

bí jiè děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi
鼻界等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì
方便，回向一切智智，修习一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì
一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性

kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào
所得为方便，回向一切智智，修习一切智、道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
相智、一切相智？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所

shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒshēng
生 诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī
触为缘所生诸受性空与一切智、道相智、一
qièxiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé
切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌
jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一
qièxiàng zhì
切相智。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dàoxiàng zhì yī qièxiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qièxiàng zhì wú èr wú èr fēn
性空与一切智、道相智、一切相智无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì
无所得为方便，回向一切智智，修习一切智、
dàoxiàng zhì yī qièxiàng zhì
道相智、一切相智？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chùwéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒshēngzhūshòuchù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chùwéiyuánsuǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生 诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì
身触为缘所生 诸受性空与一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
一切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以
shēn jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
身界等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì
方便，回向一切智智，修习一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì
一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qīng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生 诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào
所得为方便，回向一切智智，修习一切智、道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
相智、一切相智？”

qīng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòufǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēng
生 诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī
触为缘所生 诸受性空与一切智、道相智、一

qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì
切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以意
jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一
qiè xiàng zhì
切相智。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní
所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼
mén yī qiè sān mó dì mén
门、一切三摩地门？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēng zhū shòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhū shòu xìng kōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
触为缘所生诸受性空与一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn
三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼

jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén
三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性
kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní
所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼
mén yī qiè sān mó dì mén
门、一切三摩地门？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī
耳触为缘所生诸受性空与一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
切三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以
ěr jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
耳界等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī
方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén
切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní
所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼
mén yī qiè sān mó dì mén
门、一切三摩地门？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘

suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī
鼻触为缘所生诸受性空与一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
切三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以

bí jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
鼻界等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī
方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一

qiè sān mó dì mén
切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性
kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní
所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼
mén yī qiè sān mó dì mén
门、一切三摩地门？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
触为缘所生诸受性空与一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé
三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌
jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén
三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr
性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó
无所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗
ní mén yī qiè sān mó dì mén
尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù wéiyuán suǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu xìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī
身触为缘所生诸受性空与一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
切三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以
shēn jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
身界等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī
方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén
切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní
所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼
mén yī qiè sān mó dì mén
门、一切三摩地门？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
触为缘所生诸受性空与一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì
三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以意
jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
界等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一切
sān mó dì mén
三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mā hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性

kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà
所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨

xíng
行？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所

shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr
触为缘所生诸受性空与彼菩萨摩诃萨行无二

wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà
所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨

xíng
行？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、

ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú
耳触为缘所生诸受性空与彼菩萨摩诃萨行无

èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界等无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà
所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨

xíng
行？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘

suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、

bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú
鼻触为缘所生诸受性空与彼菩萨摩诃萨行无

èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界等无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性

kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà
所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨

xíng
行？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所

shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒshēng
生诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr
触为缘所生诸受性空与彼菩萨摩诃萨行无二
wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩
sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qīng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界
xìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
触为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē
无所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃
sà xíng
萨行？”

qīng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘
suǒshēngzhūshòuchù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ
所生诸受触界、身识界及身触、身触为缘所
shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
生诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú
身触为缘所生诸受性空与彼菩萨摩诃萨行无
èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以身界等无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩
sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà
所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨
xíng
行？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr
触为缘所生诸受性空与彼菩萨摩诃萨行无二
wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以意界等无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ yǎn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以眼界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ yǎn jiè yǎn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yǎn jiè xìng
“庆喜，眼界眼界性空。何以故？以眼界性
kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
“世尊！云何以色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng
所得为方便，回向一切智智，修习无上正等
pú tí
菩提？”

qìng xǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒ
“庆喜，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
生诸受色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
诸受性空。何以故？以色界、眼识界及眼触、眼
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí
触为缘所生诸受性空与彼无上正等菩提
wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yǎn jiè děng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以眼界等无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ ěr jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以耳界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ ěr jiè ěr jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ ěr jiè xìng
“庆喜，耳界耳界性空。何以故？以耳界性

kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
“世尊！云何以声界、耳识界及耳触、耳触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng
所得为方便，回向一切智智，修习无上正等

pú tí
菩提？”

qìng xǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuán
“庆喜，声界、耳识界及耳触、耳触为缘

suǒshēngzhūshòushēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒ
所生诸受声界、耳识界及耳触、耳触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
生诸受性空。何以故？以声界、耳识界及耳触、

ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú
耳触为缘所生诸受性空与彼无上正等菩

tí wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ ěr jiè děng
提无二无二分故。庆喜，由此故说：以耳界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
向一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ bí jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以鼻界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ bí jiè bí jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ bí jiè xìng
“庆喜，鼻界鼻界性空。何以故？以鼻界性

kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
“世尊！云何以香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng
所得为方便，回向一切智智，修习无上正等
pú tí
菩提？”

qìng xǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuán
“庆喜，香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘

suǒshēngzhūshòuxiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒ
所生诸受香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所

shēngzhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
生诸受性空。何以故？以香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìng kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú
鼻触为缘所生诸受性空与彼无上正等菩

tí wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bí jiè děng
提无二无二分故。庆喜，由此故说：以鼻界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
向一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ shé jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以舌界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ shé jiè shé jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shé jiè xìng
“庆喜，舌界舌界性空。何以故？以舌界性

kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù
“世尊！云何以味界、舌识界及舌触、舌触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无

suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng
所得为方便，回向一切智智，修习无上正等

pú tí
菩提？”

qìng xǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒ
“庆喜，味界、舌识界及舌触、舌触为缘所

shēngzhūshòuwèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒshēng
生 诸受味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生

zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
诸受性空。何以故？以味界、舌识界及舌触、舌

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòuxìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí
触为缘所生 诸受性空与彼无上 正 等菩提

wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shé jiè děng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以舌界等无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
一切智智，修习无上 正 等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ shēn jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以身界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

shàngzhèngděng pú tí
上 正 等菩提？”

qīng xǐ shēn jiè shēn jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shēn jiè
“庆喜，身界身界性空。何以故？以身界

xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
性空与彼无上 正 等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
“世尊！云何以触界、身识界及身触、身

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
触为缘所生 诸受无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèng
无所得为方便，回向一切智智，修习无上 正

děng pú tí
等菩提？”

qīng xǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán
“庆喜，触界、身识界及身触、身触为缘

suǒ shēng zhū shòu chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ
所生 诸受触界、身识界及身触、身触为缘所

shēng zhū shòu xìngkōng hé yǐ gù yǐ chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
生 诸受性空。何以故？以触界、身识界及身触、

shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí
身触为缘所生 诸受性空与彼无上 正 等菩

tí wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ shēn jiè děng
提无二无二分故。庆喜，由此故说：以身界等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
向一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以意界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ yì jiè yì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ yì jiè xìng
“庆喜，意界意界性空。何以故？以意界性
kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù
“世尊！云何以法界、意识界及意触、意触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
为缘所生诸受无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng
所得为方便，回向一切智智，修习无上正等
pú tí
菩提？”

qìng xǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
“庆喜，法界、意识界及意触、意触为缘所
shēngzhūshòu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēng
生诸受法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhūshòuxìngkōng hé yǐ gù yǐ fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
诸受性空。何以故？以法界、意识界及意触、意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí
触为缘所生诸受性空与彼无上正等菩提
wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ yì jiè děng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以意界等无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布

shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性

kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗

mì duō wú èr wú èr fēn gù
蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
一切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、

kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
识界性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，由此故说：以

dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
地界等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn
方便，回向一切智智，修习布施、净戒、安忍、

jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng
一切智智，安住内空、外空、内外空、空空、
dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
性空、无性自性空？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、
shí jiè xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr
识界性空与彼内空乃至无性自性空无二无二
fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn
分故。庆喜，由此故说：以地界等无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
安住内空乃至无性自性空。”

大般若波罗蜜多经卷第一百一十六

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí qī 大般若波罗蜜多经卷第一百一十七

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí wǔ 初分校量功德品第三十之十五

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qīng xǐ dì jiè dì jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
一切智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
际、虚空界、不思議界？”

qīng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
识界性空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以地界等无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住

zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、

jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性

kōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二

wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、

kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn
识界性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分

gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn
故。庆喜，由此故说：以地界等无二为方便、

wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性

kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二

wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
一切智智，修习四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、

kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr
识界性空与四静虑、四无量、四无色定无二无二

fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn
分故。庆喜，由此故说：以地界等无二为方便、

wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
修习四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八

jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性

kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr
空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二

wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
一切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、

shí biànchù
十遍处？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、

kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
识界性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng
处无二无二分故。庆喜，由此故说：以地界等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
向一切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、

shí biànchù
十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四

niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性

kōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、

qī děng jué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、
shí jiè xìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
识界性空与四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù qìng
五力、七等觉支、八圣道支无二无二分故。庆
xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
喜，由此故说：以地界等无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú
空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn
一切智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿
jiě tuō mén
解脱门？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、
shí jiè xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě
识界性空与空解脱门、无相解脱门、无愿解
tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng
解脱门无二无二分故。庆喜，由此故说：以地界等
wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú
向一切智智，修习空解脱门、无相解脱门、无
yuàn jiě tuō mén
愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shén tōng
眼、六神通？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ wǔ yǎn liù shén tōng wú èr wú èr fēn gù
空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén tōng
一切智智，修习五眼、六神通？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìng kōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
识界性空与五眼、六神通无二无二分故。庆喜，
yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
由此故说：以地界等无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn
便、无所得为方便，回向一切智智，修习五眼、
liù shéntōng
六神通。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、
shí jiè xìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
识界性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以地界等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
一切智智，修习无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、
shí jiè xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
识界性空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以地界等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
空与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智智，修习一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、
shí jiè xìngkōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú
识界性空与一切智、道相智、一切相智无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以地界等无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
智智，修习一切智、道相智、一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn
空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
一切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、

kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr
识界性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二

wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以地界等无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性

kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、

kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、

shí jiè xìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù qìng
识界性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。庆
xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
喜，由此故说：以地界等无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩
sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ dì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以地界无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ dì jiè dì jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ dì jiè xìng
“庆喜，地界地界性空。何以故？以地界性
kōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú èr
“世尊！云何以水、火、风、空、识界无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
一切智智，修习无上正等菩提？”

qìng xǐ shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng
“庆喜，水、火、风、空、识界水、火、风、
kōng shí jiè xìngkōng hé yǐ gù yǐ shuǐ huǒ fēng kōng
空、识界性空。何以故？以水、火、风、空、
shí jiè xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
识界性空与彼无上正等菩提无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ dì jiè děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以地界等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wú shàngzhèngděng pú tí
无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明

xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、

shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为

fāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、

ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死

chóu tàn kǔ yōunǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎo xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
苦忧恼性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，由此故说：

yǐ wú míng děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé
以无明等无二为方便、无生为方便、无所得

wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān
为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、安

rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内
kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìngkōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明

xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、

shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为

fāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
切智智，安住内空、外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无

jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、

gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
性空、无性自性空？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、

ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死

chóutàn kǔ yōunǎoxìngkōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎoxìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú
苦忧恼性空与彼内空乃至无性自性空无二无

èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míngděng wú èr wéifāng
二分故。庆喜，由此故说：以无明等无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
智智安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
性空与彼真如乃至不思议界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
切智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
际、虚空界、不思议界？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóu tàn kǔ yōunǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎoxìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn
苦 忧 恼 性 空 与 彼 真 如 乃 至 不 思 议 界 无 二 无 二 分
gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míngděng wú èr wéifāngbiàn
故 。 庆 喜 ， 由 此 故 说 ： 以 无 明 等 无 二 为 方 便 、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无 生 为 方 便 、 无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一 切 智 智 ，
ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
安 住 真 如 乃 至 不 思 议 界 。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世 尊 ！ 云 何 以 无 明 无 二 为 方 便 、 无 生 为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方 便 、 无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一 切 智 智 ， 安 住 苦 、
jí miè dào shèng dì
集 、 灭 、 道 圣 谛 ？”

qìng xǐ wú míng wú míngxìngkōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆 喜 ， 无 明 无 明 性 空 。 何 以 故 ？ 以 无 明
xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
性 空 与 彼 苦 、 集 、 灭 、 道 圣 谛 无 二 无 二 分 故 。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世 尊 ！ 云 何 以 行 、 识 、 名 色 、 六 处 、 触 、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受 、 爱 、 取 、 有 、 生 、 老 死 愁 叹 苦 忧 恼 无 二 为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方 便 、 无 生 为 方 便 、 无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一
qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
切 智 智 ， 安 住 苦 、 集 、 灭 、 道 圣 谛 ？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆 喜 ， 行 、 识 、 名 色 、 六 处 、 触 、 受 、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱 、 取 、 有 、 生 、 老 死 愁 叹 苦 忧 恼 行 乃 至 老 死
chóutàn kǔ yōunǎoxìngkōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
愁 叹 苦 忧 恼 性 空 。 何 以 故 ？ 以 行 乃 至 老 死 愁 叹
kǔ yōunǎoxìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr
苦 忧 恼 性 空 与 彼 苦 、 集 、 灭 、 道 圣 谛 无 二 无 二
fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míngděng wú èr wéifāngbiàn
分 故 。 庆 喜 ， 由 此 故 说 ： 以 无 明 等 无 二 为 方 便 、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无 生 为 方 便 、 无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一 切 智 智 ，

ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn
性空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
切智智，修习四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóu tàn kǔ yōu nǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr
苦忧恼性空与四静虑、四无量、四无色定无二
wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míng děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以无明等无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
切智智，修习四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ wú míng wú míngxìngkōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明

xìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú
性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、

shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí
切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、十

biànchù
遍处？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、

ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死

chóutàn kǔ yōunǎoxìngkōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎoxìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí
苦忧恼性空与八解脱、八胜处、九次第定、十

biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míng
遍处无二无二分故。庆喜，由此故说：以无明

děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì
回向一切智智，修习八解脱、八胜处、九次第

dìng shí biànchù
定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
性空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
切智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děng jué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóutàn kǔ yōunǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo xìng kōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ
苦忧恼性空与四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
根、五力、七等觉支、八圣道支无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míng děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以无明等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
四念住、四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
性空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门
wú èr wú èr fēn gù
无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě
切智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿解
tuō mén
脱门？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóu tàn kǔ yōunǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn
苦忧恼性空与空解脱门、无相解脱门、无愿
jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míng
解脱门无二无二分故。庆喜，由此故说：以无明
děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén
回向一切智智，修习空解脱门、无相解脱门、

wú yuàn jiě tuō mén
无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
性空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
切智智，修习五眼、六神通？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóu tàn kǔ yōunǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù qìng
苦忧恼性空与五眼、六神通无二无二分故。庆
xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míngděng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
喜，由此故说：以无明等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wǔ yǎn liù shéntōng
五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛

shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà
切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大
cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóu tàn kǔ yōunǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà
苦忧恼性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大
cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr
慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二
fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míng děng wú èr wéi fāng biàn
分故。庆喜，由此故说：以无明等无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ wú míng wú míngxìngkōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明

xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
性空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、

shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
切智智，修习无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、

ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死

chóutàn kǔ yōunǎoxìngkōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎoxìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn
苦忧恼性空与无忘失法、恒住舍性无二无二分

gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míngděng wú èr wéifāngbiàn
故。庆喜，由此故说：以无明等无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn
性空与一切智、道相智、一切相智无二无二分
gù”
故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智智，修习一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóu tàn kǔ yōu nǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr
苦忧恼性空与一切智、道相智、一切相智无二
wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míng děng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以无明等无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智智，修习一切智、道相智、一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr
性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二

fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāngbiàn wú shēng wéi fāngbiàn wú suǒ dé wéi fāngbiàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóu tàn kǔ yōunǎo xìng kōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo xìng kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú
苦忧恼性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无
èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míng děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以无明等无二
wéi fāngbiàn wú shēng wéi fāngbiàn wú suǒ dé wéi fāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
一切智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéi fāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéi fāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩
sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ wú míng wú míng xìng kōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为

fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
切智智，修习菩萨摩诃萨行？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóutàn kǔ yōunǎoxìngkōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎoxìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
苦忧恼性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míngděng wú èr wéifāngbiàn wú shēng
庆喜，由此故说：以无明等无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
pú sà mó hē sà xíng
菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ wú míng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以无明无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ wú míng wú míngxìngkōng hé yǐ gù yǐ wú míng
“庆喜，无明无明性空。何以故？以无明
xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
性空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ xíng shí míng sè liù chù chù
“世尊！云何以行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo wú èr wéi
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
切智智，修习无上正等菩提？”

qìng xǐ xíng shí míng sè liù chù chù shòu
“庆喜，行、识、名色、六处、触、受、

ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ
爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼行乃至老死
chóutàn kǔ yōunǎoxìngkōng hé yǐ gù yǐ xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
愁叹苦忧恼性空。何以故？以行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎoxìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn
苦忧恼性空与彼无上正等菩提无二无二分
gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ wú míngděng wú èr wéifāngbiàn
故。庆喜，由此故说：以无明等无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ nèikōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ nèikōng nèikōngxìngkōng hé yǐ gù yǐ nèikōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìngkōng yǔ bǐ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě
性空与彼布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若
bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
波罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng
无所得为方便，回向一切智智，修习布施、净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜

yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散

kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性

zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以

wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ bǐ bù shī jìng jiè ān
外空乃至无性自性空性空与彼布施、净戒、安

rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng
庆喜，由此故说：以内空等无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空

xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wài
无所得为方便，回向一切智智，安住内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng
外空乃至无性自性空性空与彼内空乃至无性
zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng
自性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以内空
děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便，无生为方便，无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
回向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí bā 大般若波罗蜜多经卷第一百一十八

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí liù 初分校量功德品第三十之十六

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qīng xǐ nèi kōng nèi kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
性空与彼真如乃至不思议界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ
无所得为方便，回向一切智智，安住真如、法
jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí
界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离

shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜

yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散

kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性

zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以

wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī
外空乃至无性自性空性空与彼真如乃至不思

yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng děng
议界无二无二分故。庆喜，由此故说：以内空等

wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、

jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空

xìngkōng yǔ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
性空与苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无

jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、

gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí
无所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、
miè dào shèng dì
灭、道圣谛？”

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sǎn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìngkōng zì xiàngkōng gòng xiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ kǔ jí miè dào shèng
外空乃至无性自性空性空与苦、集、灭、道圣
dì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng děng
谛无二无二分故。庆喜，由此故说：以内空等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
向一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìngkōng yǔ sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn
性空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ
无所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、
sì wú liàng sì wú sè dìng
四无量、四无色定？”

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng
外空乃至无性自性空性空与四静虑、四无量、
sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi
四无色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以内
kōngděng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
空等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì
便，回向一切智智，修习四静虑、四无量、四
wú sè dìng
无色定。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空

xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú
性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无
èr wú èr fēn gù”
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō
无所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜

yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù
外空乃至无性自性空性空与八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
九次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故
shuō yǐ nèi kōng děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú
说：以内空等无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八

shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìng kōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
性空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù
无所得为方便，回向一切智智，修习四念住、
sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèngdào zhī
圣道支？”

qìng xǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn
外空乃至无性自性空性空与四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无
èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以内空等无二
wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qīng xǐ nèi kōng nèi kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
性空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门
wú èr wú èr fēn gù
无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sǎn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以

wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng
外空乃至无性自性空性空与空解脱门、无相
jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
解脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由

cǐ gù shuō yǐ nèi kōng děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
此故说：以内空等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、

wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
性空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无

jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù
无所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六
shéntōng
神通？

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sǎn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú
外空乃至无性自性空性空与五眼、六神通无
èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以内空等无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
一切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空

xìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì
无所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qīng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi
外空乃至无性自性空性空与佛十力、四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng
共法无二无二分故。庆喜，由此故说：以内空
děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài
回 向 一 切 智 智 ， 修 习 佛 十 力 、 四 无 所 畏 、 四 无 碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
解 、 大 慈 、 大 悲 、 大 喜 、 大 舍 、 十 八 佛 不 共 法 。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“ 世 尊 ！ 云 何 以 内 空 无 二 为 方 便 、 无 生 为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方 便 、 无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一 切 智 智 ， 修 习 无
wàng shī fǎ héng zhù shě xìng
忘 失 法 、 恒 住 舍 性 ？ ”

qīng xǐ nèi kōng nèi kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“ 庆 喜 ， 内 空 内 空 性 空 。 何 以 故 ？ 以 内 空
xìng kōng yǔ wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng wú èr wú èr fēn gù
性 空 与 无 忘 失 法 、 恒 住 舍 性 无 二 无 二 分 故 。”

shì zūn yún hé yǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
“ 世 尊 ！ 云 何 以 外 空 、 内 外 空 、 空 空 、 大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空 、 胜 义 空 、 有 为 空 、 无 为 空 、 毕 竟 空 、 无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际 空 、 散 空 、 无 变 异 空 、 本 性 空 、 自 相 空 、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共 相 空 、 一 切 法 空 、 不 可 得 空 、 无 性 空 、 自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
性 空 、 无 性 自 性 空 无 二 为 方 便 、 无 生 为 方 便 、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一 切 智 智 ， 修 习 无 忘 失 法 、
héng zhù shě xìng
恒 住 舍 性 ？ ”

qīng xǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
“ 庆 喜 ， 外 空 、 内 外 空 、 空 空 、 大 空 、 胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义 空 、 有 为 空 、 无 为 空 、 毕 竟 空 、 无 际 空 、 散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空 、 无 变 异 空 、 本 性 空 、 自 相 空 、 共 相 空 、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一 切 法 空 、 不 可 得 空 、 无 性 空 、 自 性 空 、 无 性
zì xìng kōng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ
自 性 空 外 空 乃 至 无 性 自 性 空 性 空 。 何 以 故 ？ 以

wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù
外空乃至无性自性空性空与无忘失法、恒住
shěxìng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèikōng děng
舍性无二无二分故。庆喜，由此故说：以内空等
wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ nèikōng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qīng xǐ nèi kōng nèi kōng xìng kōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn
性空与一切智、道相智、一切相智无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōng kōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì
无所得为方便，回向一切智智，修习一切智、
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
道相智、一切相智？”

qīng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōng kōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散

kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì
外空乃至无性自性空性空与一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
一切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以
nèi kōng děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi
内空等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì
方便，回向一切智智，修习一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì
一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr
性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó
无所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗
ní mén yī qiè sān mó dì mén
尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī
外空乃至无性自性空性空与一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
切三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以
nèi kōng děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
内空等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī
方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén
切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩
sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无

jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē
无所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃
sà xíng
萨行？

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sǎn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng
外空乃至无性自性空性空与彼菩萨摩诃萨行
wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèi kōng děng wú
无二无二分故。庆喜，由此故说：以内空等无
èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ nèi kōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以内空无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ nèi kōng nèi kōng xìngkōng hé yǐ gù yǐ nèi kōng
“庆喜，内空内空性空。何以故？以内空
xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
性空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
“世尊！云何以外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
性空、无性自性空无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèng
无所得为方便，回向一切智智，修习无上正
děng pú tí
等菩提？

qìng xǐ wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng
“庆喜，外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōngwàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngxìngkōng hé yǐ gù yǐ
自性空外空乃至无性自性空性空。何以故？以
wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngxìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú
外空乃至无性自性空性空与彼无上正等菩
tí wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ nèikōngděng
提无二无二分故。庆喜，由此故说：以内空等
wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
向一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如

xìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不

biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、

xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāng biàn wú shēng wéifāng biàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng
无所得为方便，回向一切智智，修习布施、净

jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异

xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn
以法界乃至不思議界性空与布施、净戒、安忍、

jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú děng wú èr wéifāng biàn wú shēng wéifāng
由此故说：以真如等无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī
便、无所得为方便，回向一切智智，修习布施、

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìng kōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如

xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不

biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、

xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wài
无所得为方便，回向一切智智，安住内空、外

kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、

wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、

běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可

dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
得空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异

xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìng kōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì
以法界乃至不思議界性空与彼内空乃至无性自

xìng kōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú
性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以真如

děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
回向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住真
rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděng
如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等
xìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù
性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、不
sī yì jiè
思议界？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
性空与彼真如乃至不思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ
无所得为方便，回向一切智智，安住真如、法
jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí
界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离
shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？
yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì
以法界乃至不思議界性空与彼真如乃至不思議
jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú děng
界无二无二分故。庆喜，由此故说：以真如等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、
jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí
无所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、
miè dào shèng dì
灭、道圣谛？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng
以法界乃至不思議界性空与彼苦、集、灭、道圣
dì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú děng
谛无二无二分故。庆喜，由此故说：以真如等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
向一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四

jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如

xìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn
性空与四静虑、四无量、四无色定无二无二分

gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不

biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、

xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ
无所得为方便，回向一切智智，修习四静虑、

sì wú liàng sì wú sè dìng
四无量、四无色定？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异

xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì
以法界乃至不思議界性空与四静虑、四无量、四

wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn
无色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以真

rú děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
如等无二为方便、无生为方便、无所得为方

biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì
便，回向一切智智，修习四静虑、四无量、四

wú sè dìng
无色定。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习八
jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú
性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō
无所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？
yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù
以法界乃至不思議界性空与八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
九次第定、十遍处无二无二分故。庆喜，由此故
shuō yǐ zhēn rú děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú
说：以真如等无二为方便、无生为方便、无
suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā
所得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
胜处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习四
niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
性空与四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù
七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù
无所得为方便，回向一切智智，修习四念住、
sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèngdào zhī
圣道支？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？
yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn
以法界乃至不思議界性空与四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèngdào zhī wú
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无
èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú děng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以真如等无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习空
jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuōmén
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ kōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuōmén
性空与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门
wú èr wú èr fēn gù
无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
虚空界、不思维界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuōmén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuōmén
无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思维界法界乃至不思维界性空。何以故？
yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ kōng jiě tuōmén wú xiàng jiě
以法界乃至不思维界性空与空解脱门、无相解
tuōmén wú yuàn jiě tuōmén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由此

gù shuō yǐ zhēn rú dēng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
故说：以真如等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习五
yǎn liù shéntōng
眼、六神通？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
性空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù
无所得为方便，回向一切智智，修习五眼、六
shéntōng
神通？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？
yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr
以法界乃至不思議界性空与五眼、六神通无二
wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú dēng wú èr wéi
无二分故。庆喜，由此故说：以真如等无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
切智智，修习五眼、六神通。”

大般若波罗蜜多经卷第一百一十八

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi yī shí jiǔ
大般若波罗蜜多经卷第一百一十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí qī
初分校量功德品第三十之十七

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛
shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法？”

qīng xǐ zhēn rú zhēn rú xìng kōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì
无所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法？”

qīng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异

xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi
以法界乃至不思議界性空与佛十力、四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不

gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú
共法无二无二分故。庆喜，由此故说：以真如

děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài
回向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍

jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性？”

qīng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如

xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù
性空与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不

biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、

xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ
无所得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、

héngzhù shěxìng
恒住舍性？”

qīng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异

xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shě
以法界乃至不思議界性空与无忘失法、恒住舍
xìng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú děng
性无二无二分故。庆喜，由此故说：以真如等

wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智？”

qīng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn
性空与一切智、道相智、一切相智无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì
无所得为方便，回向一切智智，修习一切智、
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
道相智、一切相智？”

qīng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì
以法界乃至不思議界性空与一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
一切相智无二无二分故。庆喜，由此故说：以

zhēn rú děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi
真如等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì
方便，回向一切智智，修习一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì
一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qīng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如

xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr
性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二

fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不

biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、

xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó
无所得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗

ní mén yī qiè sān mó dì mén
尼门、一切三摩地门？”

qīng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异

xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī
以法界乃至不思議界性空与一切陀罗尼门、一

qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
切三摩地门无二无二分故。庆喜，由此故说：以

zhēn rú dēng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
真如等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī
方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一

qiè sān mó dì mén
切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习菩

sà mó hē sà xíng
萨摩诃萨行？”

qīng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如

xìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不

biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、

xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
虚空界、不思議界无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē
无所得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃

sà xíng
萨行？”

qīng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异

xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不思議界法界乃至不思議界性空。何以故？

yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú
以法界乃至不_思议界性空与彼_菩萨摩诃_萨行无
èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú dēng wú èr
二无二分故。庆喜，由此故说：以真如等无二
wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习_菩萨摩诃_萨行。”

shì zūn yún hé yǐ zhēn rú wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
“世尊！云何以真如无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无
shàng zhèng děng pú tí
上正等菩提？”

qìng xǐ zhēn rú zhēn rú xìngkōng hé yǐ gù yǐ zhēn rú
“庆喜，真如真如性空。何以故？以真如
xìngkōng yǔ bǐ wú shàng zhèng děng pú tí wú èr wú èr fēn gù
性空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
“世尊！云何以法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
虚空界、不_思议界无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàng zhèng
无所得为方便，回向一切智智，修习无上正
děng pú tí
等菩提？”

qìng xǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
“庆喜，法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng hé yǐ gù
空界、不_思议界法界乃至不_思议界性空。何以故？
yǐ fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xìngkōng yǔ bǐ wú shàng zhèng děng pú
以法界乃至不_思议界性空与彼无上正等菩
tí wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ zhēn rú dēng
提无二无二分故。庆喜，由此故说：以真如等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
向一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
苦圣谛性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
般若波罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìngkōng yǔ bù shī
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与布施、
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ kǔ shèng dì děng wú èr wéi
二分故。庆喜，由此故说：以苦圣谛等无二为
fāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住

nèikōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng
内空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以

kǔ shèng dì xìngkōng yǔ bǐ nèikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú
苦圣谛性空与彼内空乃至无性自性空无二无

èr fēn gù
二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì ān zhù nèikōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dàkōng
智智，安住内空、外空、内外空、空空、大空、

shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng
胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、

sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
散空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性

zì xìngkōng
自性空？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛

xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìngkōng yǔ bǐ nèi
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与彼内

kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
空乃至无性自性空无二无二分故。庆喜，由此

gù shuō yǐ kǔ shèng dì dèng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
故说：以苦圣谛等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì
无所得为方便，回向一切智智，安住内空乃至
wú xìng zì xìng kōng
无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平
děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè
不思議界？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìng kōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr
苦圣谛性空与彼真如乃至不思議界无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè
虚空界、不思議界？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìng kōng yǔ bǐ zhēn
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与彼真
rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
如乃至不思議界无二无二分故。庆喜，由此故说：

yǐ kǔ shèng dì dēng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
以苦圣谛等无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú nǎi zhì bù sī
得为方便，回向一切智智，安住真如乃至不思
yì jiè。
议界。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
kǔ jí miè dào shèng dì
苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr
苦圣谛性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
智智，安住苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìngkōng yǔ bǐ kǔ
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与彼苦、
jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
集、灭、道圣谛无二无二分故。庆喜，由此故

shuō yǐ kǔ shèng dì dēng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
说：以苦圣谛等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí
无所得为方便，回向一切智智，安住苦、集、
miè dào shèng dì
灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr
苦圣谛性空与四静虑、四无量、四无色定无二
wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
智智，修习四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìngkōng yǔ sì jìng
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与四静
lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
虑、四无量、四无色定无二无二分故。庆喜，由
cǐ gù shuō yǐ kǔ shèng dì děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
此故说：以苦圣谛等无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng
便、无所得为方便，回向一切智智，修习四静
lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
八解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìngkōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí
苦圣谛性空与八解脱、八胜处、九次第定、十

biànchù wú èr wú èr fēn gù
遍处无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方

biàn wú shēng wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍
chù
处？”

qīng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛

xìng kōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìng kōng yǔ bā jiě
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与八解

tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr wú èr fēn gù
脱、八胜处、九次第定、十遍处无二无二分故。

qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ kǔ shèng dì děng wú èr wéifāng biàn wú
庆喜，由此故说：以苦圣谛等无二为方便、无

shēng wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāng biàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生

wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
四念住、四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支？”

qīng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìng kōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以

kǔ shèng dì xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ
苦圣谛性空与四念住、四正断、四神足、五

gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù
根、五力、七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
五力、七等觉支、八圣道支？

qīng xǐ jí miè dàoshèng dì jí miè dàoshèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛

xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dàoshèng dì xìngkōng yǔ sì niàn
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与四念
zhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī
住、四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、

bā shèngdào zhī wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
八圣道支无二无二分故。庆喜，由此故说：以

kǔ shèng dì děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé
苦圣谛等无二为方便、无生为方便、无所得

wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn
为方便，回向一切智智，修习四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

kōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuōmén
空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qīng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以

kǔ shèng dì xìngkōng yǔ kōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn
苦圣谛性空与空解脱门、无相解脱门、无愿

jiě tuōmén wú èr wú èr fēn gù
解脱门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dàoshèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí kōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱

mén
门？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìng kōng yǔ kōng jiě
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù
脱门、无相解脱门、无愿解脱门无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ kǔ shèng dì děng wú èr wéi fāng biàn wú
庆喜，由此故说：以苦圣谛等无二为方便、无
shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门。

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wǔ yǎn liù shén tōng
五眼、六神通？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìng kōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shén tōng wú èr wú èr fēn gù
苦圣谛性空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéi fāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén tōng
智智，修习五眼、六神通？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìng kōng yǔ wǔ yǎn
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与五眼、
liù shén tōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ kǔ
六神通无二无二分故。庆喜，由此故说：以苦
shèng dì děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi
圣谛等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
方便，回向一切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大

xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以

kǔ shèng dì xìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
苦圣谛性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无

èr fēn gù
二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、

dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛

xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìngkōng yǔ fó shí
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与佛十

lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
大舍、十八佛不共法无二无二分故。庆喜，由此

gù shuō yǐ kǔ shèng dì děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
故说：以苦圣谛等无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì
无所得为方便，回向一切智智，修习佛十力、

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ
十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr
苦圣谛性空与无忘失法、恒住舍性无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
智智，修习无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìngkōng yǔ wú wàng
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与无忘
shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
失法、恒住舍性无二无二分故。庆喜，由此故说：
yǐ kǔ shèng dì děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ
以苦圣谛等无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héng
得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、恒
zhù shěxìng
住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìng kōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú
苦圣谛性空与一切智、道相智、一切相智无
èr wú èr fēn gù
二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéi fāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
智智，修习一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìng kōng yǔ yī qiè
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与一切
zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
智、道相智、一切相智无二无二分故。庆喜，
yóu cǐ gù shuō yǐ kǔ shèng dì děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
由此故说：以苦圣谛等无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一
qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智、道相智、一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìng kōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìng kōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
苦圣谛性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门
wú èr wú èr fēn gù
无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéi fāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方

biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qīng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛

xìng kōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìng kōng yǔ yī qiè
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与一切

tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ
陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ kǔ shèng dì dēng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
由此故说：以苦圣谛等无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习一

qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
切陀罗尼门、一切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

pú sà mó hē sà xíng
菩萨摩訶萨行？”

qīng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìng kōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以

kǔ shèng dì xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
苦圣谛性空与彼菩萨摩訶萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéi fāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方

biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
智智，修习菩萨摩訶萨行？”

qīng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛

xìng kōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìng kōng yǔ bǐ pú
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与彼菩

sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
萨摩诃萨行无二无二分故。庆喜，由此故说：以
kǔ shèng dì dēng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé
苦圣谛等无二为方便、无生为方便、无所得
wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ kǔ shèng dì wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以苦圣谛无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wú shàngzhèngděng pú tí
无上正等菩提？”

qìng xǐ kǔ shèng dì kǔ shèng dì xìngkōng hé yǐ gù yǐ
“庆喜，苦圣谛苦圣谛性空。何以故？以
kǔ shèng dì xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn
苦圣谛性空与彼无上正等菩提无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ jí miè dào shèng dì wú èr wéifāng
“世尊！云何以集、灭、道圣谛无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
智智，修习无上正等菩提？”

qìng xǐ jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì
“庆喜，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jí miè dào shèng dì xìngkōng yǔ bǐ wú
性空。何以故？以集、灭、道圣谛性空与彼无
shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō
上正等菩提无二无二分故。庆喜，由此故说：

yǐ kǔ shèng dì dēng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
以苦圣谛等无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú
得为方便，回向一切智智，修习无上正等菩
tí
提。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、

wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō
蜜多？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。

hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān
何以故？以布施波罗蜜多性空与布施、净戒、安
rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè
得为方便，回向一切智智，修习布施、净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng
若波罗蜜多性空与布施、净戒、安忍、精进、静
lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，由此故

shuō yǐ bù shī bō luó mì duō děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
说：以布施波罗蜜多等无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù nèikōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng
安住内空、外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng
自性空？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duōxìngkōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。

hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duōxìngkōng yǔ bǐ nèikōng nǎi zhì wú
何以故？以布施波罗蜜多性空与彼内空乃至无
xìng zì xìngkōng wú èr wú èr fēn gù
性自性空无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèikōng wàikōng
得为方便，回向一切智智，安住内空、外空、
nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng
空、无性空、自性空、无性自性空？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú
若波罗蜜多性空与彼内空乃至无性自性空无
èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duō
二无二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多
děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
回向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
安住真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè
不思議界？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù
何以故？以布施波罗蜜多性空与彼真如乃至不
sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù
思議界无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè
得为方便，回向一切智智，安住真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

xìngkōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìngkōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú
若波罗蜜多性空与彼真如乃至不思議界无二无
èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duō děng
二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等
wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
安住苦、集、灭、道圣谛？”

qīng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìngkōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè
何以故？以布施波罗蜜多性空与彼苦、集、灭、
dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù
道圣谛无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè
得为方便，回向一切智智，安住苦、集、灭、
dào shèng dì
道圣谛？”

qīng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr
若波罗蜜多性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二

wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duōděng
无二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
向一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
修习四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duōxìngkōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。

hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duōxìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú
何以故？以布施波罗蜜多性空与四静虑、四无

liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù
量、四无色定无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所

dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú
得为方便，回向一切智智，修习四静虑、四无

liàng sì wú sè dìng
量、四无色定？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

xìngkōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duōxìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
若波罗蜜多性空与四静虑、四无量、四无色定

wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì
无二无二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜

duōděng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
多等无二为方便、无生为方便、无所得为方

biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì
便，回向一切智智，修习四静虑、四无量、四
wú sè dìng
无色定。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng
何以故？以布施波罗蜜多性空与八解脱、八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù wú èr wú èr fēn gù
处、九次第定、十遍处无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng
得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
若波罗蜜多性空与八解脱、八胜处、九次第定、
shí biànchù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī
十遍处无二无二分故。庆喜，由此故说：以布施
bō luó mì duō děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ
波罗蜜多等无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng
得为方便，回向一切智智，修习八解脱、八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
处、九次第定、十遍处。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
修习四念住、四正断、四神足、五根、五力、
qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
七等觉支、八圣道支？”

qīng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng
何以故？以布施波罗蜜多性空与四念住、四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī wú èr wú èr fēn gù
支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng
得为方便，回向一切智智，修习四念住、四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī
支？”

qīng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú
若波罗蜜多性空与四念住、四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn
五根、五力、七等觉支、八圣道支无二无二分

gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duōděng wú èr
故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等无二
wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五
gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú
何以故？以布施波罗蜜多性空与空解脱门、无
xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù
相解脱门、无愿解脱门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú
得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、无
xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú
若波罗蜜多性空与空解脱门、无相解脱门、无
yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ
愿解脱门无二无二分故。庆喜，由此故说：以

bù shī bō luó mì duōděng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn
布施波罗蜜多等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén
无所得为方便，回向一切智智，修习空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
修习五眼、六神通？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng
何以故？以布施波罗蜜多性空与五眼、六神通
wú èr wú èr fēn gù
无二无二分故。

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shén
得为方便，回向一切智智，修习五眼、六神
tōng
通？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
若波罗蜜多性空与五眼、六神通无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duōděng wú èr wéifāng
庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等无二为方
biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì   xiū xí wǔ yǎn   liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通。”

大般若波罗蜜多经卷第一百一十九

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi èr shí
大般若波罗蜜多经卷第一百二十

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī shí bā
初分校量功德品第三十之十八

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大喜、大舍、十八佛不共法？”

qīng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú
何以故？以布施波罗蜜多性空与佛十力、四无
suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十
bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú
得为方便，回向一切智智，修习佛十力、四无
suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí
所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十
bā fó bú gòng fǎ
八佛不共法？”

qīng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
若波罗蜜多性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无
èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duō děng
二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等
wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、
dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng
修习无忘失法、恒住舍性？”

qīng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ wú wàng shī fǎ héng
何以故？以布施波罗蜜多性空与无忘失法、恒
zhù shě xìng wú èr wú èr fēn gù
住舍性无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héng
得为方便，回向一切智智，修习无忘失法、恒
zhù shě xìng
住舍性？”

qīng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng wú èr wú
若波罗蜜多性空与无忘失法、恒住舍性无二无
èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duō děng
二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等
wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回
xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng
向一切智智，修习无忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
修习一切智、道相智、一切相智？”

qīng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ yī qiè zhì dào xiàng
何以故？以布施波罗蜜多性空与一切智、道相
zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
智、一切相智无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dào xiàng
得为方便，回向一切智智，修习一切智、道相
zhì yī qiè xiàng zhì
智、一切相智？”

qīng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duōxìngkōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qièxiàng zhì
若波罗蜜多性空与一切智、道相智、一切相智
wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì
无二无二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜
duōděng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
多等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī
便，回向一切智智，修习一切智、道相智、一
qièxiàng zhì
切相智。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duōxìngkōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duōxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén
何以故？以布施波罗蜜多性空与一切陀罗尼门、
yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù
一切三摩地门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén
得为方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、
yī qiè sān mó dì mén
一切三摩地门？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìngkōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duōxìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì
若波罗蜜多性空与一切陀罗尼门、一切三摩地

mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó
门无二无二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗
mì duōděng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
蜜多等无二为方便、无生为方便、无所得为
fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī
方便，回向一切智智，修习一切陀罗尼门、一
qiè sān mó dì mén
切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、
wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí pú sà mó hē sà xíng
修习菩萨摩诃萨行？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō xìng kōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。
hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duō xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà
何以故？以布施波罗蜜多性空与彼菩萨摩诃萨
xíng wú èr wú èr fēn gù
行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所
dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà
得为方便，回向一切智智，修习菩萨摩诃萨
xíng
行？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
xìng kōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn
若波罗蜜多性空与彼菩萨摩诃萨行无二无二分
gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duōděng wú èr
故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
一切智智，修习菩萨摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ bù shī bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn
“世尊！云何以布施波罗蜜多无二为方便、

wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
无生为方便、无所得为方便，回向一切智智，

xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
修习无上正等菩提？”

qìng xǐ bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duōxìngkōng
“庆喜，布施波罗蜜多布施波罗蜜多性空。

hé yǐ gù yǐ bù shī bō luó mì duōxìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèng
何以故？以布施波罗蜜多性空与彼无上正

děng pú tí wú èr wú èr fēn gù
等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“世尊！云何以净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ
般若波罗蜜多无二为方便、无生为方便、无所

dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú
得为方便，回向一切智智，修习无上正等菩

tí
提？”

qìng xǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
“庆喜，净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
罗蜜多净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

xìngkōng hé yǐ gù yǐ jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
性空。何以故？以净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duōxìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú
若波罗蜜多性空与彼无上正等菩提无二无

èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bù shī bō luó mì duōděng
二分故。庆喜，由此故说：以布施波罗蜜多等

wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
向一切智智，修习无上正等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四

jìng lǜ xìngkōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
静虑性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
若波罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静虑、般

rě bō luó mì duō
若波罗蜜多？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无

sè dìng xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìngkōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空

yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng
多无二无二分故。庆喜，由此故说：以四静虑等

wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí
无二为方便、无生为方便、无所得为方便，回

xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng
向一切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、静

lǜ bō rě bō luó mì duō
虑、般若波罗蜜多。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住

nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng
内空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四

jìng lǜ xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú èr wú èr
静虑性空与彼内空乃至无性自性空无二无二

fēn gù shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéi
分故。”“世尊！云何以四无量、四无色定无二为

fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一

qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
切智智，安住内空、外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无

jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、

gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
性空、无性自性空？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无

sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空

yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
与彼内空乃至无性自性空无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
由此故说：以四静虑等无二为方便、无生为

fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住内

kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr
空乃至无性自性空。”“世尊！云何以四静虑无二

wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
一切智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四
jìng lǜ xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn
静虑性空与彼真如乃至不思議界无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhùzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú
智智，安住真如、法界、法性、不虚妄性、不
biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
变异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè
虚空界、不思議界？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
与彼真如乃至不思議界无二无二分故。庆喜，由
cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāng
此故说：以四静虑等无二为方便、无生为方
biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhùzhēn rú
便、无所得为方便，回向一切智智，安住真如
nǎi zhì bù sī yì jiè
乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住

kǔ jí miè dào shèng dì
苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四

jìng lǜ xìngkōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn
静虑性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
智智，安住苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无

sè dìng xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìngkōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
由此故说：以四静虑等无二为方便、无生为
fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ
方便、无所得为方便，回向一切智智，安住苦、

jí miè dào shèng dì
集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四

jìng lǜ xìngkōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr
静虑性空与四静虑、四无量、四无色定无二无二

fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéi fāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方

biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
智智，修习四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无

sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空

yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng
与四静虑、四无量、四无色定无二无二分故。庆

xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng
喜，由此故说：以四静虑等无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑、四无量、四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
八解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑定性空。何以故？以四

jìng lǜ xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
静虑定性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wú èr fēn gù
处无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéi fāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方

biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、十遍

chù
处？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr wú
与八解脱、八胜处、九次第定、十遍处无二无
èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi
二分故。庆喜，由此故说：以四静虑等无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí
切智智，修习八解脱、八胜处、九次第定、十
biàn chù
遍处。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
四念住、四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四
jìng lǜ xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn
静虑性空与四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù
五力、七等觉支、八圣道支无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéi fāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn
智智，修习四念住、四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
五力、七等觉支、八圣道支？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī
与四念住、四正断、四神足、五根、五力、七
děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
等觉支、八圣道支无二无二分故。庆喜，由此
gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
故说：以四静虑等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù
无所得为方便，回向一切智智，修习四念住、
sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèng dào zhī
圣道支。

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四
jìng lǜ xìng kōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě
静虑性空与空解脱门、无相解脱门、无愿解
tuō mén wú èr wú èr fēn gù
脱门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéi fāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén
门？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无

sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú
与空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门无二无
èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi
二分故。庆喜，由此故说：以四静虑等无二为
fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī
方便、无生为方便、无所得为方便，回向一
qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě
切智智，修习空解脱门、无相解脱门、无愿解
tuō mén
脱门。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wǔ yǎn liù shéntōng
五眼、六神通？”

qīng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四
jìng lǜ xìng kōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
静虑性空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéi fāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
智智，修习五眼、六神通？”

qīng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù qīng xǐ yóu cǐ gù shuō
与五眼、六神通无二无二分故。庆喜，由此故说：
yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé
以四静虑等无二为方便、无生为方便、无所得
wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
为方便，回向一切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大

xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四

jìng lǜ xìngkōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
静虑性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、

dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方

biàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、

dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无

sè dìng xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìngkōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空

yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、

dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéi
由此故说：以四静虑等无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习佛

shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
大舍、十八佛不共法。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四

jìng lǜ xìngkōng yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn
静虑性空与无忘失法、恒住舍性无二无二分

gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方

biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
智智，修习无忘失法、恒住舍性？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无

sè dìng xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìngkōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空

yǔ wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
与无忘失法、恒住舍性无二无二分故。庆喜，

yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéi
由此故说：以四静虑等无二为方便、无生为

fāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习无

wàng shī fǎ héngzhù shěxìng
忘失法、恒住舍性。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四

jìng lǜ xìngkōng yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú
静虑性空与一切智、道相智、一切相智无二无
èr fēn gù
二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēng wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
智智，修习一切智、道相智、一切相智？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìngkōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì wú èr wú èr fēn gù
与一切智、道相智、一切相智无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéifāng biàn wú
庆喜，由此故说：以四静虑等无二为方便、无
shēng wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
修习一切智、道相智、一切相智。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāng biàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生
wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四
jìng lǜ xìngkōng yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr
静虑性空与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二
wú èr fēn gù
无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēng wéifāng biàn wú suǒ dé wéifāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切

zhì zhì xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
智智，修习一切陀罗尼门、一切三摩地门？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén wú èr wú èr fēn gù
与一切陀罗尼门、一切三摩地门无二无二分故。

qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi fāng biàn wú
庆喜，由此故说：以四静虑等无二为方便、无
shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì
生为方便、无所得为方便，回向一切智智，
xiū xí yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén
修习一切陀罗尼门、一切三摩地门。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
pú sà mó hē sà xíng
菩萨摩訶萨行？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四
jìng lǜ xìng kōng yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù
静虑性空与彼菩萨摩訶萨行无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéi fāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí pú sà mó hē sà xíng
智智，修习菩萨摩訶萨行？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìng kōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìng kōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ bǐ pú sà mó hē sà xíng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
与彼菩萨摩訶萨行无二无二分故。庆喜，由此故

shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
说：以四静虑等无二为方便、无生为方便、

wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí yī qiè pú sà
无所得为方便，回向一切智智，修习一切菩萨
mó hē sà xíng
摩诃萨行。”

shì zūn yún hé yǐ sì jìng lǜ wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以四静虑无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
wú shàngzhèngděng pú tí
无上正等菩提？”

qìng xǐ sì jìng lǜ sì jìng lǜ xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì
“庆喜，四静虑四静虑性空。何以故？以四
jìng lǜ xìngkōng yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù
静虑性空与彼无上正等菩提无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wéifāng
“世尊！云何以四无量、四无色定无二为方
biàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè
便、无生为方便、无所得为方便，回向一切
zhì zhì xiū xí wú shàngzhèngděng pú tí
智智，修习无上正等菩提？”

qìng xǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú
“庆喜，四无量、四无色定四无量、四无
sè dìng xìngkōng hé yǐ gù yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng xìngkōng
色定性空。何以故？以四无量、四无色定性空
yǔ bǐ wú shàngzhèngděng pú tí wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ
与彼无上正等菩提无二无二分故。庆喜，由此
gù shuō yǐ sì jìng lǜ děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn
故说：以四静虑等无二为方便、无生为方便、
wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wú shàngzhèng
无所得为方便，回向一切智智，修习无上正
děng pú tí
等菩提。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō
布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八
jiě tuō xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
解脱性空与布施、净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù
若波罗蜜多无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍
chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn
回向一切智智，修习布施、净戒、安忍、精进、
jìng lù bō rě bō luó mì duō
静虑、般若波罗蜜多？”

qìng xǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng yǔ bù shī jìng jiè ān rěn
处、九次第定、十遍处性空与布施、净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多无二无二分故。庆喜，
yóu cǐ gù shuō yǐ bā jiě tuō děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi
由此故说：以八解脱等无二为方便、无生为
fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bù
方便、无所得为方便，回向一切智智，修习布
shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多。

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住
nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng
内空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空？

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八
jiě tuō xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng wú èr wú èr
解脱性空与彼内空乃至无性自性空无二无二
fēn gù
分故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍
chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng
回向一切智智，安住内空、外空、内外空、空
kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng
空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟
kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng
空、无际空、散空、无变异空、本性空、自相
kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng
空、共相空、一切法空、不可得空、无性空、
zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
自性空、无性自性空？”

qìng xǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng yǔ bǐ nèi kōng nǎi zhì wú xìng
处、九次第定、十遍处性空与彼内空乃至无性
zì xìng kōng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bā jiě
自性空无二无二分故。庆喜，由此故说：以八解
tuō děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng
脱等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
便，回向一切智智，安住内空乃至无性自性空。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住

zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平
děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè
不思議界？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八
jiě tuō xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè wú èr wú èr fēn
解脱性空与彼真如乃至不思議界无二无二分
gù
故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍
chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū
回向一切智智，安住真如、法界、法性、不虚
wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
法住、实际、虚空界、不思議界？”

qìng xǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng yǔ bǐ zhēn rú nǎi zhì bù sī
处、九次第定、十遍处性空与彼真如乃至不思
yì jiè wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bā jiě tuō
议界无二无二分故。庆喜，由此故说：以八解脱
děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
等无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè
回向一切智智，安住真如乃至不思議界。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù
为方便、无所得为方便，回向一切智智，安住

kǔ jí miè dào shèng dì
苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八
jiě tuō xìng kōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào shèng dì wú èr wú èr fēn
解脱性空与彼苦、集、灭、道圣谛无二无二分
gù”
故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍
chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
回向一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛？”

qìng xǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng yǔ bǐ kǔ jí miè dào
处、九次第定、十遍处性空与彼苦、集、灭、道
shèng dì wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bā jiě
圣谛无二无二分故。庆喜，由此故说：以八解
tuō děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng
脱等无二为方便、无生为方便、无所得为方
biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì
便，回向一切智智，安住苦、集、灭、道圣谛。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑、四无量、四无色定？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八
jiě tuō xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wú èr wú èr
解脱性空与四静虑、四无量、四无色定无二无二
fēn gù”
分故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè
回向一切智智，修习四静虑、四无量、四无色

dìng
定？”

qìng xǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìng kōng yǔ sì jìng lǜ sì wú liàng
处、九次第定、十遍处性空与四静虑、四无量、

sì wú sè dìng wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bā
四无色定无二无二分故。庆喜，由此故说：以八

jiě tuō děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéi
解脱等无二为方便、无生为方便、无所得为

fāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì jìng lǜ sì wú liàng
方便，回向一切智智，修习四静虑、四无量、

sì wú sè dìng
四无色定。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
八解脱、八胜处、九次第定、十遍处？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八

jiě tuō xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
解脱性空与八解脱、八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wú èr fēn gù
处无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì
回 向 一 切 智 智 ， 修 习 八 解 脱 、 八 胜 处 、 九 次 第
dìng shí biàn chù
定 、 十 遍 处 ？ ”

qìng xǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
“ 庆 喜 ， 八 胜 处 、 九 次 第 定 、 十 遍 处 八 胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处 、 九 次 第 定 、 十 遍 处 性 空 。 何 以 故 ？ 以 八 胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng yǔ bā jiě tuō bā shèng chù
处 、 九 次 第 定 、 十 遍 处 性 空 与 八 解 脱 、 八 胜 处 、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù
九 次 第 定 、 十 遍 处 无 二 无 二 分 故 。 庆 喜 ， 由 此 故
shuō yǐ bā jiě tuō děng wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn
说 ： 以 八 解 脱 等 无 二 为 方 便 、 无 生 为 方 便 、
wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí bā jiě tuō
无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一 切 智 智 ， 修 习 八 解 脱 、
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
八 胜 处 、 九 次 第 定 、 十 遍 处 。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéi fāng biàn wú shēng
“ 世 尊 ！ 云 何 以 八 解 脱 无 二 为 方 便 、 无 生
wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为 方 便 、 无 所 得 为 方 便 ， 回 向 一 切 智 智 ， 修 习
sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
四 念 住 、 四 正 断 、 四 神 足 、 五 根 、 五 力 、 七 等
jué zhī bā shèng dào zhī
觉 支 、 八 圣 道 支 ？ ”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“ 庆 喜 ， 八 解 脱 八 解 脱 性 空 。 何 以 故 ？ 以 八
jiě tuō xìng kōng yǔ sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn
解 脱 性 空 与 四 念 住 、 四 正 断 、 四 神 足 、 五 根 、
wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú èr wú èr fēn gù
五 力 、 七 等 觉 支 、 八 圣 道 支 无 二 无 二 分 故 。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“ 世 尊 ！ 云 何 以 八 胜 处 、 九 次 第 定 、 十 遍
chù wú èr wéi fāng biàn wú shēng wéi fāng biàn wú suǒ dé wéi fāng biàn
处 无 二 为 方 便 、 无 生 为 方 便 、 无 所 得 为 方 便 ，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
回 向 一 切 智 智 ， 修 习 四 念 住 、 四 正 断 、 四 神

zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支？”

qìng xǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìngkōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìngkōng yǔ sì niànzhù sì zhèngduàn
处、九次第定、十遍处性空与四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī wú
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无

èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bā jiě tuō děng wú
二无二分故。庆喜，由此故说：以八解脱等无

èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向

yī qiè zhì zhì xiū xí sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén zú wǔ
一切智智，修习四念住、四正断、四神足、五

gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī
根、五力、七等觉支、八圣道支。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìngkōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八

jiě tuō xìngkōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě
解脱性空与空解脱门、无相解脱门、无愿解

tuō mén wú èr wú èr fēn gù
脱门无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén
回向一切智智，修习空解脱门、无相解脱门、

wú yuàn jiě tuō mén
无愿解脱门？”

qìng xǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìngkōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìngkōng yǔ kōng jiě tuō mén wú xiàng
处、九次第定、十遍处性空与空解脱门、无相

jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu
解脱门、无愿解脱门无二无二分故。庆喜，由

cǐ gù shuō yǐ bā jiě tuō děng wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāng
此故说：以八解脱等无二为方便、无生为方

biàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí kōng jiě
便、无所得为方便，回向一切智智，修习空解

tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生

wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习

wǔ yǎn liù shéntōng
五眼、六神通？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìngkōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八

jiě tuō xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú èr wú èr fēn gù
解脱性空与五眼、六神通无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍

chù wú èr wéifāngbiàn wú shēng wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，

huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
回向一切智智，修习五眼、六神通？”

qìng xǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìngkōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù xìngkōng yǔ wǔ yǎn liù shéntōng wú
处、九次第定、十遍处性空与五眼、六神通无

èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bā jiě tuō děng wú
二无二分故。庆喜，由此故说：以八解脱等无

èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng
二为方便、无生为方便、无所得为方便，回向
yī qiè zhì zhì xiū xí wǔ yǎn liù shéntōng
一切智智，修习五眼、六神通。”

shì zūn yún hé yǐ bā jiě tuō wú èr wéifāngbiàn wú shēng
“世尊！云何以八解脱无二为方便、无生
wéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí
为方便、无所得为方便，回向一切智智，修习
fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ bā jiě tuō bā jiě tuō xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā
“庆喜，八解脱八解脱性空。何以故？以八
jiě tuō xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
解脱性空与佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法无二无二分故。”

shì zūn yún hé yǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
“世尊！云何以八胜处、九次第定、十遍
chù wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāngbiàn
处无二为方便、无生为方便、无所得为方便，
huí xiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài
回向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法？”

qìng xǐ bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
“庆喜，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng hé yǐ gù yǐ bā shèng
处、九次第定、十遍处性空。何以故？以八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù xìng kōng yǔ fó shí lì sì wú suǒ wèi
处、九次第定、十遍处性空与佛十力、四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ wú èr wú èr fēn gù qìng xǐ yóu cǐ gù shuō yǐ bā jiě
共法无二无二分故。庆喜，由此故说：以八解

tuō děng wú èr wéifāngbiàn wú shēngwéifāngbiàn wú suǒ dé wéifāng
脱等无二为方便、无生为方便、无所得为方

biàn huíxiàng yī qiè zhì zhì xiū xí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì
便，回向一切智智，修习佛十力、四无所畏、四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共
fǎ
法。”

大般若波罗蜜多经卷第一百二十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó dà bō rě bō luó mì duō jīng
南無大般若波罗蜜多经 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛.一切菩萨摩诃萨.摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪